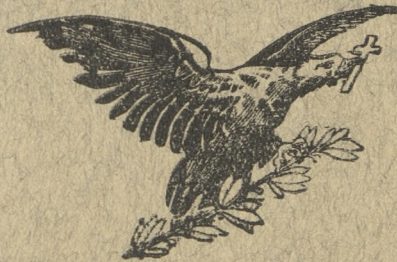

Uniunea Ofițerilor de Rezervă Secția Bihor

BULETINUL No. 2.

Sediul Secției U. O. R. Bihor la Cercul
Militaro-Civil Călea Regele Ferdinand

CONȚINUTUL

General Rujinschi Brigada 38 Infanterie în Dobrogea și Valea Oituzului	3
Colonel Bădescu Indatoririle ofițerului de rezervă	13
Ion Buzdugan De Sânta Sântă-Mărie (versuri) ; .	17
George Bota Zborul morței (momente de pe front)	19
Volbură Poiană-Năsturaș Amintiri din războiul neamului	22
„ Romanță (versuri) ; .	12
„ Amăgiri de toamnă .	29
Colonel Linde Să ne divinizăm eroii	26
Victor G. Cadere Congresul F. I. D. A. C la Varșovia	30
„ Cuvântare la congresul Ofițerilor de rezervă polonezi	36
V. N. Stănescu Din nevoile ofițerilor de rezervă și foștilor luptători	39
V. G. C. Reorganizarea armatei franceze	44
N. T. I. Cinematograful în armată	47
Informațiuni	51

Uniunea Ofițerilor de Rezervă
Secția Bihor.

BULETINUL

No. 2.

Sediul Secției U. O. R. la Cercul Militaro-Civil
Calea Regele Ferdinand

ORADEA.
TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMĂNEASCĂ S. A.

1926.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Brigada 38 Infanterie în Dobrogea și Valea Oituzului

Camarazilor din Brig. 38 Inf.

Primind Buletinul No. 1 al Uniunii Ofițerilor de Rezervă Secția Bihor, gândul meu s'a îndreptat mai întâi către voi ofițerii de rezervă cu cari am luptat în Dobrogea și Valea Oituzului.

Numele tău, iubite Cădere, mi-a amintit de mândra brigadă 38, — brigadă de rezervă — și de viteji camarazi, cari au dat așa de frumoase pilde de îndeplinirea datoriei și de suprem sacrificiu.

În notele mele îi am trecut pe toți, ca și pe tine; de numele voastre sunt legate fapte frumoase de arme.

Îți aduci aminte, că brigada noastră s'a concentrat la Mărgineni în apropiere de Bacău. Acolo m'am prezentat vouă și am luat comanda. Acolo, la Mărgineni v'am dat primul ordin de zi:

„Din ordin superior iau comanda Brigadei 38 Infanterie pe ziua de 22 August 1916.

Sunt mândru că comand două din regimentele, cari amintesc mari fapte de bravură ostășească.

Icșenii ca și Vaslunii au scris pagini frumoase în istoria militară a Țării. Aceste pagini sunt deschise din nou.

Frații noștri de arme au trecut Carpații, stăpânesc trecătorile și luptă dincolo de ele.

Și vouă iubiți camarazi, ofițeri și soldați vă vine rândul. Ceasul se apropie.

Fiiți disciplinați, încrezători în voi și în șefi. Loviți

cu înverșunare, luptați vitejește și tot înainte, mereu înainte.

Pilde de vitej e avem. Să dovedim Țării și prea iubitului nostru Rege că leșenii și Vasluenii știu să-și facă datoria, știu să-și poarte drapelul din isbândă în isbândă.

Așa să fie.

Cu Dumnezeu înainte !

În seara aceleiași zile primim la brigadă ordinul de zi al Majestății Sale Regelui cum și ordinul de plecare.

E bine oricând să ne reamintim de acest Înalt ordin; cuprinsul lui ne îmbărbătează și ne face să trăim clipe de cea mai sublimă înălțare sufletească.

Ostași !

V'am chemat ca să purtați steagurile voastre peste hotarele, unde frații noștrii vă așteaptă cu nerăbdare și cu inima plină de nădejde.

Umbrele marilor Voevozi : Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare, ale căror rămășițe zac în pământurile ce veți desrobi, vă îndeamnă la biruință, ca vrednici urmași ai ostașilor cari au învins la Războeni, la Călugăreni și la Plevna.

Veți lupta alături de marile națiuni, cu cari ne-am unit. O luptă aprigă ne așteaptă; cu bărbăție și cu ajutorul lui Dumnezeu, izbânda va fi a noastră.

Arătați-vă deci demni de gloria străbună; dealungul veacurilor, un neam întreg vă va binecuvânta și vă va slăvi.

V'am cetit acest ordin formând careu, gata de plecare și plini de entuziasm. Mi-ați ascultat vorbirea mea și erați nerăbdători să treceți și voi munții. V'am spus atunci:

„Chemarea Majestății Sale o așteptam și suntem veseli și fericiți că a sosit.

Pildele marilor noștrii Voevozi ne vor călăuzi la îndeplinirea mării biruinți și Războenii, Călugărenii și Plevna le vom înlocui cu alte numiri.

Admirăm vitejia armatelor aliate, dar asigurăm pe

Majestatea Sa că această vitejie va fi întrecută de nerăbdătorii noștrii ostași.

Fie lupta cât de grea, cât de aprigă, nu ne pasă! La „greu“ ostașul nostru își arată puterea. Bărbăția lui nu va fi învinsă; orice-ar fi, orice-ar trece peste el, răbdarea îl stăpânește și dorul de răzbunare nu-l slăbește.

Cu cât lovitura va fi mai grea, cu atât răzbunarea va fi mai mare și izbânda mai complectă.

Gloria străbună ne stăpânește și ne înalță, spre ea e îndreptată astăzi toată gândirea noastră și pentru menținerea ei să luptăm fără odihnă și cu tăria ce ne dă credința că vom învinge.

Am plecat iubiți camarazi pe drumul războiului. Pe acest drum nu se samănă flori, răsar însă florile vitejiei românești, florile viitorului și măririi Țării și Neamului nostru.

Noi, ostașii iubitului nostru Rege, suntem sămănătorii; să arăm adânc pământul nostru stăpânit de dușmani, să tăiem brazde mari și să le udăm cu sudoarea și cu sângele nostru ori de câteori va fi nevoie, să muncim cu greu și cu credința neclintită, că rodul ce ne va da pământul câștigat și muncit de noi, va fi cel mai dulce rod ce-l vom oferi copiilor noștri.

Înainte cu Dumnezeu!

* * *

Ordinul de plecare suna astfel:

Brigada va înainta pe zona Kekzefalva—Somlyopatak în valea Soras-Putna.

Plecăm, rânduind patru etape:

23—24 August Buhuși—Zberești.

24—25 „ Viișoara—Bistrița.

25—26 „ Bicaz—Sacu.

26—27 „ Somlyopatak—Kekzefalva.

La ora 3 dimineața în ziua de 24 August Reg. 53 cantonează în Sberești—Costișa, iar 63 în Buhuși.

Și-acum îmi aduc aminte de acest marș de noapte. N'a fost greu, însă lung. Cât a luminat luna era mai vesel; scăpătând după munți, a început a fi mai noton, însă tot strâns, tot voinicește.

La Buhuși alt ordin. Brigada rămâne la dispoziția Armatei de Nord și se va opri la Zedanitelek.

În ziua de 24 ora 4 p. m. brigada se pune din nou în marș: Regimentul 53 cu destinația Roznov, iar 63 Zernești și în aceeași zi la orele 9 p. m. ajungem la destinație.

Mergeau regimentele ca la exerciții, ofițerii și trupa veseli, toți la rând și nici un codaciu. Glumele tălăzueau dela grupă la grupă; ofițerii, mei, mai toți de rezervă dădea pildă de voioșie, erau toți la locul lor, toți mândrii și voinici.

Dau ordin pentru 25 August: marș în zona Vaduri—Bistrița, plecarea la ora 4 a. m.

Eram bucuros că soarta mă învrednicise să lupt pe acolo, pe unde în tinereța mea făcusem de pază la graniță. Cunoșteam tot lungul frontierei dela Muntele Stega prin Petrele Roșii, valea Prisacaniilor și Pintelului, dealul Tablei, dosul Călimanilor, Ața Bolohaniș, Târcața, Ardelele, Tarhausul până în Palanca pe pârâul Șantului. Îmi părea însă și rău, că nu mai sunt cu Regimentul 15 cu care bătușem toți munții Bistriți în fel de fel de aplicațiuni de zi și de noapte.

În dimineața zilei de 25 August sosește un delegat dela Cartierul Armatei de Nord cu ordinul ca Brigada să se opreasă unde se va găsi. Peste puțin sosește altul, ca Brigada să se transporte cu „Calea Ferată” la Mogoșoaia.

Dispun imediat plecarea:

Bat. I din Reg. 53 la ora 9 a. m.

Bat. II din Reg. 53 la ora 11 a. m.

Bat. III din Reg. 53 la ora 1 p. m.

Bat. I din Reg. 65 la ora 3 p. m.

Bat. II și III din Reg. 65 la ora 5 p. m.

Plecarea batalioanelor se face cu întârziere, totuși la ora 8 seara erau toate pe drum.

La 26 August suntem în mers spre Mogoșoaia și la 27 ora 4 a. m. ajungem în această stație, iar la ora 4 p. m. sosim în gara Gălbinași, unde dispun bivacuarea: Reg. 53 în Satul Nou — Vasilații Noi și Reg. 65 în Vasilații Noi și Tândăveni—Rasa.

Am făcut drumul dela Roznov la Gălbinași în 55 ore, și doar era grabă, dar nu ne așteptasem să zăbovim atâta prin gări, lăsați pe întuneric. fără apă, și uitați de multe ori între șiruri lungi de vagoane.

Fiecare din noi era nerăbdător să ajungem la destinație, căci aflasem de căderea Turtucaei, și de situația rea din Dobrogea.

* * *

Vestea căderii capului de pod Turtucaia, ca și plecarea din Armata de Nord, ne-a umplut sufletul de durere.

Am regretat cu toții că am fost ruși de comandamentul nostru și de iubiții noștri șefi. Erau prea strânse legăturile între noi; ne cunoșteam prea bine și aveam încredere unii în alții. Dar ordinele se execută și oriunde vom fi ne vom face datoria.

La Turtucaia am stat. O cunosc. Acolo am dat prima lovitură de lopată pentru tranșee. Ii cunosc împrejurimile, cunosc situația; am plecat de acolo pe tema întăririlor, căci nu mă potriveam în păreri. Vedeam altfel lucrurile ceace din nefericire s'a adeverit.

Și astăzi îmi aduc aminte de Turșmil, Sianovo, Staroselo, Siahlar, Mesim-Mahle, Daïdir, Antinovo, Sarighiol și Bolgarski-Kosuj, localități bulgărești și turcești, recunoscute și studiate în amănunțire de mine și de ofițerii mei.

Tot așa și de drumul Silistrei, al Razgradului prin Balbunari: al Rusciucului prin Turșmil. Pe aceste direcțiuni am făcut explicațiunile și studiile cu ofițerii.

Pe acest pământ am învățat se cunosc caracterul rău al Bulgarului, cetățean român; invidia și ura lui pentru tot ce este românesc. n

Vestea căderii Turtucaei a fost pentru mine o lovitură dureroasă. Parecă văd rânjetul barbar, bucuria și ura de a ne fi doborât. Imi închipuesc cruzimile la cari s'au dedat Bulgarii, căci prea erau asunși, prea nutreau răzbunarea în ei.

Sunt 13 zile de când camarazii noștri luptă vite-

jește și noi încă n'am ajuns la destinație. Suntem cu toții într'o mare nerăbdare, orice zi percută ne apasa greu.

Brigada 38 a intrat sub ordinele diviziei 15-a la 25 August; la 28, Generalul Grigorescu, comandantul Diviziei vizitează cantonamentele și în inimoasa vorbire ținută și-a arătat tot disprețul pentru atacul mișlelesc al Bulgarilor și nemaipomenita lor cruzime. Ne dorește răzbunare, o răzbunare care să întrecă cruzimea lor.

La 29 August primesc ordin că Brig. 38 trece sub comanda Diviziei a 10-a și să plece imediat la Curcani. Brigada se pune în marș și la amiază sosește în Curcani. Recunosc împrejurimile, trec la cartierul Diviziei 10-a și la ora 3 p. m. pun din nou brigada în marș cu destinația ca Reg. 65 să cantoneze în Fundeni—Mitreni și Reg. 53 în Ulmeni și ferma dela Vest.

La 30 August recunoaștem frontul Ulmeni—Argeș, cu toți comandanții, până la companii inclusiv, în cap cu Generalul Văitoianu comandantul Diviziei.

Eram în toiul lucrărilor, cu o parte din brigadă în avantposturi, când sosește ordinul ca Brigada să se pue urgent în marș, destinația gara Budești, unde se va imbarca.

La Budești nici o măsură, nici un ordin pentru noi. În marea grabă cu care ni s'a dat ordinul de plecare, în marșul forțat executat de regimente, vedeam toți urgența. Am stat la Budești restul zilei de 30 August, ziua de 31 August și tocmai la 1 Septembrie seara, Brigada se imbarcă pentru Cerna-Voda.

*
*
*

În marșul spre Fundeni, refugiații din Oltenița se încrucișează cu noi. Sărmanii, clae peste grămadă cu puținile lucruri ce-au putut lua; păseri, vite, sunt legate și aduse în fugă. Carele cu bagaje într'o deșordine, care-ți arată câtă grabă și câtă frică au pus la plecare. Copii cari abea se țin în vârful carelor, femeii cu copilași în brațe, bărbați cari duc în spate

poveri ce n'au încăput în care, trec plini de groază, blăstămând și amenințând spre Dunăre.

E o jale ; în fața acestor convoiuri neam cutremurat de necaz și ură. Suferințele acestor necăjiți trebuiesc răzbunate și să-i ferească Dumnezeu când va suna ceasul. Spre răzbunare ne îndreptăm noi acum și dacă dușmanii au fost fără suflet, noi să fim fără Dumnezeu.

În marșul nostru grăbit spre Dunăre, am mai întâlnit mulți soldați scăpați din Turtucaia. Mai toți m'au recunoscut și li s'au umplut ochii de lacrimi, revăzându-mă.

Vai, domnule Colonel, povesteau ei, ce luptă grea a fost, ce grozăvenie de Nemți și Bulgari au mai dat peste noi.

Am fost cu Bat. IV, sectorul Staroselo. Nu ne era frică de nimic ; trăgeam de pârâia valea și cădeau dușmanii cu nemiluita. Eram una cu ofițerii, trăgeau alături de noi, și unde era mai greu, erau alături cu noi.

Soldații lor, un'au a face cu noi ; îi primeam de-a-proape și la sigur dar ei totdeauna să opreau, să făceau una cu pământul. Cum se ridicau, rămâneau puțini cari se mai retrăgeau. De artileria lor aveam însă mare teamă ; ne acoperea și ne îngropa, ne lua în lung tranșeele și ne sfărâma întăririle. De-am fi avut și noi artilerie ca a lor, niciodată și nimeni nu da înapoi.

Bubuia tunul de ne îngrozea, apoi ne-am deprins și cu asta ; de pârăitul mitralierelor însă ne feream căci unde erau ele era înzecită moartea.

Din prima zi am fost atacați din toate părțile. Depe drumul Rusciukului, de pe șoseaua Hagifaclar și dinspre Sarighioi—Antimovo, Bulgarii, Nemții, Turcii veneau neconțenit.

Le-am făcut față, am tras până nu mai aveam cartușe. Trăgeam una cu ofițerii și toți dușmanii ajunși la rețele, rămâneau acolo.

În fiecare zi ne-au atacat mereu de câte 10 ori și regulat îi respingeam. Ne atacau și noaptea, dar eram

treji cu toții și totdeauna îi opream. Ne obicuisem și cu focul și cu dușmanii.

Am ținut 4 zile. Abea aveam timp să mâncăm. Sufeream însă de apă. Erau în contra noastră toți. Turcii din Turkșmil s'au dat cu dușmanii și trăgeau în noi, Bulgarii din Staroselo ne-au atacat pe la spate și toți, chiar și femeile s'au purtat cânește. Când ne-am retras au sărit cu parii și cu furcile asupra noastră. Ce e drept am tras și noi în ei, dar nu pe cum trebuia.

Când artileria mare dușmană a început a trage în noi, am avut a suferi mult. În tot timpul luptelor am avut puțini morți, răniți mai mulțișori, însă nu mulți; cu artileria mare însă am avut mulți morți și răniți.

Rezistam însă fără nici o teamă. Am respins atacurile din ce în ce mai grele. Deodată vin strigăte din urmă: inamicul în spatele nostru. Se făcuse ruptura la Daidir. Nu știu cine a dat comanda să ne retragem, că, deodată soldații au început a se retrage spre Turtucaia.

Se spunea de unii și alții că ar fi fost Bulgari îmbrăcați în haine de ofițeri de-ai noștrii și că ei au dat alarma de retragere și strigau nu trageți.

Am ajuns în port în o vâlmășeală nemaipomenită. Era o grozăvie, arme și mitraliere asvârlite în Dunăre, soldați cari săreau în apă și înotau spre larg, țipete, comenzi, împușcături, plânsuri desperate și fugă în toate părțile. Nimeni nu voia să cadă prizonir, mai bine moartea.

Ajunși de Bulgari și prinși în învâlmășală pe malul Dunării, a început măcelul; s'a tras cu armele și mitralierele, cu toate că nu mai aveam arme și eram cu mâinele în sus.

În măcelul acesta sârmanii ofițeri erau cu noi, ne strângeam în jurul lor și ne așteptam moartea.

Au fost uciși mulți, unii încercară să treacă în not, dar îi ajungeau șrapnelele și cădeau la fund; puțini au scăpat pe sub mal spre Silistra.

Mizerabilii locuitori din Turtucaia au fost de cea mai mare răutate, ne loveau cu ce puteau;

ne închideau calea, ne opreau și ne dădeau pe mâna Bulgarilor.

A fost măcel îngrozitor, barbar. Cine n'a murit împușcat, s'a prăpădit înecat. Puțini au scăpat în not. Eu, cu camarazii de-alături, am sărit în apă, ne-am acățat de ce întâlneam și înotam spre malul românesc. Ostroavele erau pline de înecați; cu greu am ajuns pe malul țării, bolnavi și plini de groază.

Ce bine ar fi fost dacă erau poduri!

...Spusele aceste le-am cules dela mulți și toți în povestirile lor vorbeau de barbarul Bulgar, de trădarea lui și de sublimul devotament al ofițerilor noștri.

Am comandat la Turtucaia, și la vreme mi-am dat părerile asupra capului de pod — fără pod. În aplicațiunile făcute, Daidirul era cheia apărării și tocmai aci a fost lovitura principală. Târziu întâlnindu-mă cu acei cari au lucrat la Turtucaia, mi-au adeverit aceasta: tot ce am spus la criticile făcute, din nenorocire s'au îndeplinit.

In ziua de 1 Septembrie Divizia 15 începe transportul cu C. F. Batalioanele Regimentului 53 pleacă între 2 și 7 dimineața în ziua de 2 Septembrie. Am plecat cu trenul primului batalion din Reg. 53.

Primul batalion din Reg. 53 ajunge la Cernavoda la ora 3 p. m. în ziua de 2 Septembrie cu o întârziere de 6 ore; restul în dimineața de 3 Septembrie. Primul batalion din Reg. 65 sosește pe la 10 dimineața, iar celelalte două nici erau semnalate.

Recunoaștem terenul și rânduim bivuacul. Pe timpul recunoașterii ne întâlnim cu Generalul Grigorescu; e îngrijorat de nevenirea la timp a trupelor; ne dă ordin să fim gata de plecare, că la noapte ne vom pune în marș pentru a înlocui Divizia 9, pe front.

Iată, iubite, camarade cum am ajuns în Dobrogea dupe 20 zile dela mobilizare și după ce ne îndreptasem spre Nord, apoi spre Sud și în fine peste Dunăre. În tot acest timp am trecut dela un comandament la altul, după cum se impunea de împrejurări

și am făcut marșuri de tot felul în cea mai deplină ordine și disciplină, cu sufletele înălțate, plini de avânt și încredere. Ș'acum îmi aduc aminte de vitejii ofițeri ai Brigadei, pentru cari nu am decât cuvinte de laudă, căci în luptele ce urmează, mi-au fost cei mai devotați prieteni, cei mai conștiințioși executanți de ordine și mai buni părtași la îndeplinirea datoriei.

General de Divizie.
Rujinski.

Romanță.

*S'a aprins luna într'un vârful de fag.
Și stelele s'au agățat de ramuri.
Arde luna într'un vârful de fag
Tu nu m'aștepți în prag
Tu nu răsași la geamuri.*

*De-aseară luna 'ntreagă s'a aprins
Și peste casa ta a nins
Zăpadă multă și ți-a troenit
Cărarea din grădină
Atâta cât te-așteaptă un dor iubit
Mai vină.*

*Ca mâne luna albă, n'o mai troeni
Cărarea așteptării mele,
Nici aurul n'o picura în ramuri stele
Ci moartea 'nfricoșată va veni
Să ningă peste noi uitarea
Să 'ntunece de apurirea cărarea
Pe unde tu ca lebăda de albă
Ca a nopții salbă.
Azi poți veni,
Azi poți veni,
Ca lebăda de albă și mai albă.*

Volbură Poiană-Năsturaș.

Indatoririle ofițerului de rezervă.

În articolul precedent am arătat necesitatea legăturii între ofițerii de rezervă și cei activi, precum și folosul ce această legătură îl aduce atât acestora, cât și instituției și deci țării.

În articolul de față mă voi ocupa cu îndatoririle ce au ofițerii de rezervă, pentru a corespunde prevederilor legilor, regulamentelor și diferitelor ordine în vigoare.

Este drept că, nu toți ofițerii de rezervă au posibilitatea să cunoască obligațiunile impuse de legi, mai ales că, nu au la îndemână toate ordinele ce-i privesc, însă nu este mai puțin adevărat că mulți contravin îndatoririlor ce au, fie din neglijență, fie din prea puțină bunăvoință.

E suficient să amintesc ca exemplu, cazul din anul acesta, când birourile de mobilizare căutând pe cei cari nu s'au comunicat adresele, au găsit un numar de peste 7000 în contravenție, cari dacă ar fi fost traduși înaintea consiliilor de războiu, li s'ar fi aplicat rigorile legilor.

Dacă cercetările ar fi fost mai adânci și s'ar fi întins și asupra altor îndatoriri ca : ținută de campanie, etc. etc. numărul celor căzuți în greșală, ar fi fost cu mult mai mare, de unde se poate deduce, cât este de necesar ca ofițerul de rezervă să-și cunoască și să-și îndeplinească suficient îndatoririle.

Sunt foarte mulți ofițeri de rezervă cari încă nu știu, — pentru că nu s'au interesat, — cărui corp sau serviciu aparțin. Aceasta provine numai din neglijență, deoarece Ministerul de Războiu a întocmit un anuar al ofițerilor de rezervă, unde fiecare este înscris și are acolo repartiția la un corp sau serviciu. Cu toate acestea, corpurile nu știu de urma ofițerilor lor în rezervă, și nu și pot întocmi lucrările de mobilizare fiindcă aceștia nu și-au comunicat adresele.

(Anuarul O. R. se poate găsi la orice corp, serviciu, sau cerc de recrutare.)

Spre a folosi deci, în prima linie fiecărui ofițer de rezervă și în a doua linie instituției, dau mai jos — pe aliniate — îndatoririle impuse acestora :

1. Ori ce ofițer de rezervă trebuie să posede un carnet al ofițerului de rezervă, complectat cu toate datele din imprimatul ce i se dă.

2. Carnetul este proprietatea ofițerului. El se distribuie contra cost de către corpurile și serviciile armatei, tuturor ofițerilor de rezervă, pe care îi au înscrși în controalele lor.

Ofițerul de rezervă trebuie să aibă asupra sa acest carnet oricâteori este chemat de autoritatea militară.

3. În caz de călătorie pe C. F. R. în baza ordinelor de chemare, ofițerul de rezervă trebuie să prezinte carnetul organelor C. F. R.

4. Ofițerul de rezervă are raporturi directe cu corpul sau serviciul în care este înscris și cu Cercul de Recrutare în a cărui regiune locuște. În acest scop el este ținut ca în timp de 30 zile dela publicarea prin M. Of. a Decretului de înaintare la gradul de Sublocotenent combatant sau asimilat în rezervă, sau la trecerea celor proveniți din activitate în rezervă, să se prezinte Cercului de Recrutare pe teritoriul căruia își are domiciliul și să comunice în scris Regimentului sau serviciului său, următoarele date :

a) Pe raza cărui Cerc de Recrutare se află, b) localitatea unde locuște și c) adresa domiciliului său (art. 42 Reg. Mob. și art. 7 din L. Of. Rez.)

5. În fiecare an, în cursul lunii Martie, ofițerii de rezervă combatați și asimilați sunt obligați a prezenta sau trimite pentru viză, carnetele Md. E. 1 la Cercurile de Recrutare, unde sunt înscrși, pentru ca acestea să ia cunoștință de ultimul lor domiciliu și să verifice și completeze datele relative la chemarea sub arme în caz de mobilizare. Deasemenea ei sunt obligați a comunica Cercului de Recrutare și Corpului de trupă sau serviciului căruia aparțin, orice schimbare de domiciliu astfel :

a) În cazul când schimbarea domiciliului se face atât în raza aceluiaș cerc de recrutare cât și pe raza altui cerc de recrutare, comunicarea trebuie făcută, și corpului sau serviciului în care comtează și Cercului pe a cărui rază s'a stabilit. Comunicarea

se face întotdeauna în scris și dovada comunicării nu se va putea face în mod legal decât prin numărul de înregistrare al comunicării, dacă aceasta s'a înaintat personal, sau prin recipisa scrisoarei recomandată, dacă comunicarea s'a făcut prin poștă (art. 7 L. Of. Rez. și art. 52 bis din Reg. Mob.)

b) La obligația de a-și comunica adresa domiciliului sunt supuși și în cazuri când, fără a-și schimba domiciliul, absentează mai mult de 2 luni din localitatea unde domiciliază.

c) Pentru absențe mai mici de 2 luni, el trebuie să lase la domiciliu toate lămuririle necesare pentruca, ordinele ce i s'ar putea adresa, să le primească fără întârziere.

d) Când un ofițer de rezervă se stabilește în străinătate, trebuie să înștiințeze cercul de recrutare din care face parte, arătând noua sa adresă. El mai este dator să facă cunoscut aceasta și legațiunii sau consulatului român cel mai apropiat, așa că, la nevoie să poată fi găsit cu înlesnire (art. 25 din L. Of. Rez.)

6. Cei cari vor contraveni dispozițiilor de sub art. 5. 6. vor fi trimiși înaintea consiliului de războiu, conf. art. 224 b s din C. J. M. pentru a fi pedepsiți cu închisoare dela 15 zile la 2 luni.

7. Ofițerii de rezervă sunt obligați să răspundă la toate chemările ce vor primi în timp de pace, fie pentru instrucție, fie pentru diferite servicii prevăzute de lege; iar în caz de războiu, îndată ce s'a declarat mobilizarea corpului sau serviciului în care sunt repartizați prin ordine de serviciu, să se prezinte imediat, fără a mai aștepta altă înștiințare (art. 30 R. L. Of. Rez.)

8. În fiecare an ofițerii de rezervă vor fi chemați pentru instrucția lor militară. Epoca și data chemării se va stabili de Minister.

Acei cari vor fi găsiți că nu au cunoștințele cerute în gradul lor, vor fi chemați în anul următor. (Art. 8 L. Of. Rez.)

9. Chemarea în serviciu a ofițerilor de rezervă se va face de către șeful corpului de trupă sau serviciului în care contează ofițerul, prin cercul de recrutare în circumscripția unde își are domiciliul stabilit. (Art. 9 L. Of. Rez.) Ofițerul de rezervă care a primit ordin de chemare este considerat ca în serviciu și este supus tuturor îndatoririlor și jurisdicțiunilor militare, cu începere dela data prescrisă în acel ordin ca ofițerul să fie prezent la serviciu sau l-a corpul care l-a concentrat. (Art. 36 R. L. Of. R.)

10. Ofițerii de rezervă au dreptul a purta uniforma în con-

formitate cu legea asupra poziției ofițerilor, numai la solemnități, serbări și recepții.

Acest drept încetează odată cu încetarea ofițerului de a mai face parte din elementul rezervei. (Art. 50 L. Of. Rez.)

11. Ei sunt datori a avea uniforma și echipamentul întocmai cu ofițerii din activitate. Portul uniformei este obligatoriu ori de câte ori ofițerul este chemat în serviciu (Art. 24 L. Of. Rez.)

Pentru a se asigura de aceasta, Ministerul poate ordona ori de câte ori va crede necesar, prezentarea ofițerilor de rezervă comandanților cercurilor de recrutare.

Prezentarea se face în ținută de campanie. Ofițerul din arma călare, va aduce cu el și harnașamentul de campanie.

Locul și data prezentării sa va aduce la cunoștință ofițerului prin publicațiuni și ordine personale.

Ofițerii de rezervă cari pentru cauze de forță majoră nu se vor prezenta la data prevăzută în ordinul de încunoștințare, vor raporta în scris dacă au echipamentul de campanie complet și starea în care se găsește, justificând și cauza care îi oprește de a se prezenta personal.

Ofițerul de rezervă care se va dovedi ca a făcut un raport inexact sau care pentru prezentare va fi împrumutat echipament strein, va fi concentrat peste rândul promoției din care face parte și pedepsit după gravitatea faptului.

12. În corespondență cu autoritățile militare, ofițerii de rezervă sunt datori a arăta pe lângă semnăturile lor, gradul celui cu denumirea „de rezervă.“

13. În caz de pierdere a carnetului, se poate înlocui de către corpul de trupă sau serviciul în care contează în acel moment ofițerul de rezervă; pe baza cererii acestuia și numai după ce s'a făcut publicațiile legale în M. Of. și după ce cercul de recrutare respectiv (atașatul militar pentru cei din streinătate) a cercetat și constatat că pierderea a provenit din forță majoră, corpul de trupă sau serviciul care a emis publicatul va comunica aceasta corpului de trupă sau serviciului care a emis primul carnet pentru a-l șterge din tabloul de serii.

Colonel M. Bădescu.
Șef de Stat Major, Divizia 17-a.

De Sânta Sântă-Mărie.)*

*I-au venit sfinției sale,
De Sânta Sântă-Mărie,
Fete și flăcăi din vale,
Clacă la cules de vie . . .*

*Și-apoi după truda zilei,
Obiceiu la noi știut
Și-a poftit culegătorii
Și părintele Grigorii :
Să le dee harul milei
Din ulceaua lui de lut . . .*

*— Voi cinstiți, flăcăi și fete,
Vorba din bătrâni e scurtă ;
După trudă și răsplată !
I-a poftiți colea, în roată
Și-apoi rând — pe rând, băete,
Să-mi faci căulița-turtă ! . . .
Și pe urmă, logofete,
De te ține catarama
Și de ai năcaz pe fete :*

*) Primim aceste versuri din partea distinsului poet basarabean Ion Buzdugan, ofițer de rezervă, care a fost secretarul Sfatului Țării la reunirea Basarabiei cu România.

Să-mi rotești colea o fată —
Să se 'nvârtă cu ea crama
Și cu toții la un loc
Hora să-mi jucați cu foc!...

Și părintele Grigorii,
Cu tir de argint în plete,
Ațițând culegătorii,
Antireu-și prinde 'n brâu,
Prinde una dintre fete,
Cuprinzînd-o peste brâu,
Și colea, la bătrânețe,
Mi-o rotește, ici pe loc,
Cum știea în tinerețe
Să mi-o dudue cu foc!...

Și cum s'a aprins la joc
De-i tresaltă antireul:
De-ar veni și arhireul —
Nu s'ar mai opri pe loc!.

Și-ar grăi Sfinției Sale,
Cu canoane din scriptură,
Cuvântând așa din gură,
Vorba-i din bătrâni agale:
— „Să mă ierți, sfințite doamne
Că la carte nu-i să scrie
Nici în pravilă — să 'nsămne,
Că părintele Grigorii,
Care poartă în spinare
Șaptezeci și nouă toamne:
Să nu joace 'n rândul horii,
La clacă, la sărbătoare,
De Sânta Sântă-Marie,
La cules de vie!...

Ion Buzdugan.

Zborul Mortii.

(Momente de pe front).

Seara la masă maiorul, comandantul escadrilei, ne comunică un ordin sosit telefonic dela comandantul corpului de armată. După ocuparea Mărăștilor la câțeva vreme inamicul simțindu-se serios amenințat, începu o mișcare spre Anghelești și valea Zăbrăuțului. Ștafetele aduceau vești din ce în ce mai îngrijitoare că inamicul vine pulhoiu din spre Focșani și că valea Șușiței este împănată de artilerie. Nimeni mai bine ca aviația nu putea controla cele de mai sus. Ordinul ce sosise la escadrilă era ca două avioane să supravegheze în permanență și cu schimbul sectorul. Pentru noi cari urmăream în biroul de informații al escadrilei toate schimbările frontului pe hartă, orice misiune era o plăcere de jucător de șah. Din avion vedeam cum se mișcau pionii, caii, tunurile dintr'un loc în altul și eram fericiți când puteam telegrafia la comandament că inamicul are intenția să facă cutare mișcare.

Avui fericirea să fiu unul dintre cei doi supraveghetori ai sectorului dela Măgura Cașinului până la podul dela Mărășești. A doua zi dimineața o ceață acoperea valea Troțușului de nu vedeai la câțiva pași. Se telefonase la Răcăciuni să ne vină un avion de vânătoare ca însoțitor. Ni s'a răspuns ca să pornim și să-l așteptăm deasupra dealurilor din fața Căiușilor ca loc de rendez-vous. Camaradul meu plutonierul-pilot Naidinescu mă întâmpină pe aerodrom cu vorbele:

— Domnule Sublocotinent, cu ce înălțime intrăm pe front?

— Cu 1000 metri frate Naidinescule, căci mi se pare că ceața este peste tot. Intrarea reglementară era de 1200 metri spre a nu fi în bătaia mitralierelor și a puștilor inamice din tranșee. To-

tuși noi îndrăzneam să zburăm uneori chiar deasupra capului inamic, încrezuți în sprijinul lui Dumnezeu și în norocul neamului nostru.

Eram acum la 800 metri deasupra ceței, razele soarelui lovindu-se binevoitoare și spunându-ne par'că: nu vă fie frică!

Avionul de vânătoare nu se mai ridica; ordinul trebuia executat ca orice preț, era și ambiția mea și a comandantului meu un inimos ofițer și plin de însuflețire pentru rolul său.

— Dragă Naidinescule, eu cred că nu avem nevoie de niciun ajutor! Hai s'o pornim deasupra sectorului.

Naidinescu mai făcu un viraj spre Răcăciuni și strâmbând din nas îmi făcu semn să-mi aplec urechea spre el: — Să-i i-a dracu cu motoarele lor cu tot; pentru D-ta Domnule sublocotenent mergem, dar luăm 1200 de metri.

Avionul era acum deasupra comandamentului dela Câmpuri. Ceața nu era, ce e drept, generală, dar totuși nu puteam nici chiar cu binoclul distinge toate mișcările de jos. La cota 1001 ne apropiarăm până în bătaia unei mitraliere. Mai multe obuze se sparseră în jurul nostru, făcând ca avionul să se clatine scârțâind, ca o barcă pe valurile infuriate. Nu-mi era însă teamă de obuze, probabilitatea de lovire fiind extrem de mică față de un punct mișcător în atmosferă. Și apoi știam și noi cum să păcălim pe naivii de jos și să ne batem joc de încadrările lor.

După 65 de minute mi-am făcut mesajul cu schița pe hartă. a tot ce văzusem sau mai bine zis zăriseam, căci după cum am spus nu se putea vedea bine. Ne îndreptarăm spre comandamentul de la Câmpuri, pe care-l anunțăm cu două răpăituri de mitralieră că am sosit. Vedeam bine cum se împrăștia soldații spre a prinde tubul cu mesajul aruncat de noi. Pasărea urlătoare își luă zborul urcându-se spre escadrilă.

— Dragă Naidinescule, îi strigaiu la ureche, să-ți spun drept nu prea sunt mulțumit de preciziunea știrilor ce le-am dat. Dacă ți la mine hai să mai dăm o raită la 800 metri. Iți spun eu unde sunt liniile inamice ca să te ferești.

Naidinescu e drept mă iubea și aveam toată încrederea în el. Dădu din cap ca semn de aprobare și cu un viraj aproape pe loc ne îndreptarăm iară spre Focșani. Avionul ținea înălțimea de 800 metri. Camaradul meu îmi făcu semn cu mâna să mă uit înapoi. Știm că era vorba de avioane inamice.

— Boși, boși... strigaiu eu. Era numele împrumutat dela

aviatorii francezi cu cari numeam pe nemți. Intr'adevăr doi porumbei albi cu crucea pe aripi și în coadă veneau vertiginos spre noi. Imi părăsesc harta și binoclul și pun mâna pe mitralieră. Avionul nostru, conform tacticei de luptă, cobora spre a atrage pe cele inamice în bătaia puștilor soldaților noștri.

Am schimbat câteva salve de mitralieră, dar porumbeii nemțești se țineau scaiu de noi. Le știam însă obiceiul și nu ni era teamă. După ce isprăvec o bandă de cartușe și o pun pe a doua, unui dintre porumbei părăsește lupta . . . De ce? Nu știu nici până azi. ! Al doilea se mai învârtește câțva timp și apoi o ia și el spre Miercurea Ciucului.

Naidinescu râdea și îmi făcea semne de mulțumire. Eram acum iară la 800 de metri, dar camaradul nu știa că stam chiar deasupra jăratecului. Culesesem multe și noi informații și verificasem pe cele vechi.

— Doamne ajută-ne să ne mai vedem odată deasupra Câmpurilor, ca acum o oră, zisei în gândul meu.

Deodată șuerături de gloanțe răsunară prelung și sinistru pe la urechile noastre. Cece prevăzusem s'a întâmplat: nemții din tranșee ne luaseră la ochiu și trăgeau în tricolorul aripilor noastre.

Naidinescu, cu o naivă și instinctivă mișcare își puse o mână la cap ca și când ar fi căutat să se păzească de gloanțe. Dar râdeam . . . râdeam amândoi, cu un râs straniu, filozofic, ca în fața unei clipe de care nu mai puteai scăpa.

— M'ai mințit, m'ai mințit îmi strigă camaradul apoi, schimbându-și brusc masca din comică în tragică.

Scăpaserăm din bataia puștilor inamice. Naidinescu se mai liniști și o pornirăm să aruncăm al doilea mesaj la Câmpuri iar după 10 minute aterizăm în fața hangarelor. Pe aerodrom comandantul și toți camarazii ne așteptau cu inima strânsă, căci întârziaserăm prea mult pe front. Zburaserăm pesteră trei ore, iar posturile nu anunțaseră nimic la escadrilă despre noi.

Când ne-am coborât din avion spre marea noastră surprindere, aripile aparatului erau ciuruite de gloanțe. Și atunci am văzut cât de bun este Dumnezeu cu cei ce cred în El. Căci numai Dumnezeu ne-a scos din ghiarele morții.

Pe colegul Naidinescu, l-au decorat cu virtutea militară.

George Bota.
ofițer aviator de rezervă

Amintiri din războiul Neamului.

Era o noapte cu lună plină și cum stam pe muntele Edera la jărăticul focului, Cocea prinde să spue :

„La 30 Septembrie am primit ordin să ocup dealul Dragotelor. Dela gura Ciobănașului am pornit în susul apei strejuit în dreapta de vârful Ederei, în stânga de înălțimile Cenganilor și Ploștinelor. Vrajmașul n'ajunsese la graniță. Dela ceasul 4 după amiază până a doua zi dimineața am stat pe Dragotele fără să tragem un foc. Câmpul de tragere nu era înainte decât de vreo 360 metri. Incolo deschiderea văii se înfunda în cotul unor stânci.

Am rânduit plotonul l-iu pe poziție; trei plotoane le-am ndosit înapoia flancului stâng, gata pentru asalt.

Pe dată ghiulelele vrājmașe năpustesc asupra poziției noastre ca paserile fămânde să apuce din carnea vrājmașului. Vreme de un ceas poziția a fost scuturată ca laiceul când îl boți să iasă colbul din el. Perderi mari n'am avut. La munte nici nu poți să ai. Numai când observatorul focului de artilerie se apropie mult de poziție ca să poată comunica lovitură cu lovitură, tragerea este periculoasă.

Dar atunci găsim alt leac; trimitem o patrulă dibace să-l prindă pe observator ca din oală; ori scapă fugind și lasă telefonul instalat, cu receptorul cald, cum a fost ținut în mână. Cât ține atacul înverșunat de ghiulele, infanteria se apropie; artileria muștește. Pac, pac, pac. Incepe acțiunea infanteriei.

Vrājmașul prinde să înainteze. Ai noștri, din șanțuri, i-au botezat cu foc. Urla valea Ciobănașului. Ungurii dau năvala Zece pași mai erau până să ajungă la șanț. Eu strig: pe dânșii băeți! In fulgerarea noastră mi-se părea că luăm în piept copacii din loc.

Cași cum un glas din văzduh li-ar fi comandat „stânga împrejur“, așa au pornit s'alerge înapoi unii peste alții. Dădusem drumul companiei mele după vrăjmași, cum dai drumul la iezături. Apa Ciobănașului se înroșise. Gurile încă înghețate, spumau deschise... Recunoașterea trimisă i-a văzut trecând granița.

În al doilea zori de zi am fost iarăși atacați la baionetă. Vrăjmașul să fi tot avut forța de două companii. De data asta mi-a răsărit în gând povața ca „mare dreaptă“ care mi-a frământat mîntea în școala militară, la regiment, în tot locul.

„Pe inamic să-l crezi totdeauna mai superior decât pe tine.“ Eu toate le-am ascultat; din câte le-am ascultat multe am pus la inima mea; dar nici odată n'am priceput povața aceasta.

Ar însemna să mă înving singur înainte de a primi lupta. Totdeauna am socotit pe inamic mai inferior ca` mine. Această credință mi-a înmulțit puterile și-am înfruntat luptele cu fruntea sus...

Cum sună grindina pe acoperișul uscat așa sunau jocurile. Ura, băeți asaltul. În aceste clipe nici nu vezi, nici n'ai glas să poruncești. Am apucat arma unui soldat și cot la cot în rîndurile întocmite am pășit în ghiarele morții, ghiare de baionete, de repeziri de paturi, în țipete și vaete. În ochii tuturor julgeiau priviri de oțel, în gingina gurilor fierbea turbarea. Fălci sfârticate, ochi scoși, vâfuri de baionetă rupte, îmbrățișări cu sărutare de sânge. Și mulți se prățușiau peste noi. Un cerc de durere se strîngia și iar se desfăcea.

După limpezirea valurilor, clocotite în căldarea Ciobănașului, am ridicat biruința noastră pe dealul Dragotelor... Până seara vrăjmașul s'a năpustit încă de două ori. Aceeași îndobitocită urlare...

Dar tăria sufletului încordează mușchii, strînge din vine tot sângele și-l năpustește în orbita ochilor și nu vezi prin scăpărările oțelului de cât îngenunchierea celui protivnic, greul genunchiului tău peste grumazul lui cu greutatea petrei rostogolite peste mormânt.

Cocea se plecă la lumina focului, se uită la ceas și zice:

„Nouă... încă este vreme. 4 Octombrie. Soarele lunecă din crucia zilei ca un Făt Frumos. Trei batalioane înaintau pe Asău, în sus; pe urmă am tăiat la stânga pe valea Agăștinului și îmbrățișînd cu privirea muntele Aluniș, am intrat în sânul văii depe Agreșul, cu deschiderea în valea Trotușului. Trebuie să isbim în

spate pe vrăjmașul întărit pe pozițiile dela Beleghet, Mocanul și Diaconești.

Ajunși în luminișul Trotușului am dat iureș peste bucătăriile vrăjmașului.

Am luat prizonieri, nu mulți... dar tot de cei păcătoși: doar bucătăriile n'adună la față lor, guri de zmeu și de balaur..!

Unde sunt Ungurii? Unde este rezerva lor? Stam cu ciocanul ridicat și nu găsiam ilăul să-l lovim. Artileria băeți! Cât ai clipi din ochi compania se desfășoară și ca vișorul dă navală peste tunuri. Ajungem în satul Agăș. Dragul mesei chemase pe Unguri în case și acum le cânta cântecul nepăsării. Buimăciți de chiot, cu ochii tulburi s'au aruncat prin podul caselor, pe acoperișuri: de acolo secerau foc. Tunurile aruncau jeralic pretutindeni.

Infanteria juca dansul morții prin ogrăzi, pe ferestre; se prindeau Românii cu Ungurii de gât, se gătuiau cu cingătoarea, își rupeau fața cu mâinile. Ici și colo zărioi fluturând batiste albe, spânzurate în vârful baionetelor. Un soldat prindea zece; zece prindeau unul. Se amenințau, se judecau; iar se prindeau la trântă omorătoare și iar se împacau. Câte-o ghiulea neașteptată îi împărăștia cum împărăștie bufna puii de găină. Cu dânsa oprea tre sau patru ca să adoarmă împreună somnul de veci

Cei porniți la tunuri își indoiau grumazul smeriți de arsură. La patru pași artileria trăgea în infanterie. În văzduh se amestecau brațe cu picioare, capete cu trupuri. Trăgătorul nu lăsa trăgaciul până când nu cădea doborât de patul armei, mândind cu creerți lui aparatul de ochire.

Cei porniți la cai se întorceau acum ca vântul, izbind în dreapta, în stânga; unii trăsniți cădeau sub cai. Un cal în goana lui s'a isbit cu capul într'o fereastră. Călărețul s'a asvârlit pe alt cal și marș-marș înainte peste șanțuri. Pela toacă biruința a fost a noastră. Am luat 12 guri de foc, prizonieri, bucătarii cai, unelte de săpat.

Incolonați și încununați cu laurii biruinții mergeam pe șosea în lungul Trotușului dela Agăș spre Diaconești.

Dar după vreme bună vine și vremea rea. Biruința noastră a fost ca un soare desmerdător care s'a întunecat în nori.

La 500 metri în fața Beleghetului, ca din pământ isbesc plumbii în noi. Cât ai clipi din ochi întreaga trupă s'a sfărâmat în furnicar de lume, umplând văile și colinele. Când mi-am văzut compania împărăștiată un gol adânc s'a prăbușit în sufletul meu.

Aveam glas, dar n'aveam cui porunci; aveam brațe, dar nu le puteam purta.

Am cercuit privirea ochilor și cu vorba blândeii adunări am pus sub aripele ascultărei 200 oameni. M-am încleștat de grumazul unei colini; iar din puști fulgerau ochi aprinși vrășmașului. Cum s'adună nuntașii la nuntă așa s'adunau ai noștri la locul îngenuncherii. Și după cum pui piatra peste piatră ca să înalți clădirea, așa se strângeau Românii întărind puterea.

Am dat iureș la inamic. Am despicat pânza amurgului cu albul baionetelor. Incercuiri de moarte. Amurgul încondeia umbre de groază pe fețele morților.

În urmă noaptea și-a asvârlit doliul peste noi. Liniștea s'a întins și în pacea scurtă a leagănului de noapte am cugetat din nou, că sufletul încrezător în puterea trupului poate aduna oriși-când sufletele risipite de suflarea neașteptată a morții.

Volbură Poiană-Năsturaș.

Să ne divinizăm eroii.

Rezumat din articolul d-lui Col.
Linde, Președintele U. O. R.
Secția Fălciu.

Thomas Carlyle în lucrarea sa „*Eroii, cultul Eroilor și Eroicul în istorie*” arată că eroismul este o continuă luptă pentru adevăr și sinceritate, cea mai înaltă definiție a eroului fiind aceea de *om sincer*. Întâlnim eroi printre oamenii științei, cugetători, și printre cei care s’au luptat pentru libertate și adevăr. Eroul fiind dotat cu o sinceritate adâncă este dușmanul neorânduiei, al anarhiei, deschizându-și drumul prin virtute către glorie. Cea mai veche formă de eroism este aceea a eroului *ca divinitate*.

În religiile păgâne găsim exemple în care omul adoră pe semenul său, ca pe un zeu, sau închinându-se la tot felul de lucruri însuflețite sau neînsuflețite. Prin această adorare, păgânii înțelegeau o manifestare a simțului lor lăuntric către aceste embleme ale divinității. Astăzi, nu ne mai închinăm în felu acesta; totuși, fiecare obiect îl privim ca având o frumusețe divină, cântată cu atâta măiestrie de poeți, pictori și oameni de geniu.

Astăzi se adoră eroii! Această adorare este cel mai nobil sentiment care înviorează viața omului. Pe această virtute se reazămă toate religiile începând cu păgânismul și mergând până la cele mai înalte religii. Cultul eroilor este admirația adânc simțită și prosternată, supunere aprinsă și nemărginită. Cel mai mare erou al omenirii este unul, este *Omul mare* care a suferit pentru o credință mare, este ultima desăvârșire a creației omului leal, înrudit cu credința religioasă, este marele Erou spiritual *Isus*. În zilele noastre cultul eroilor a devenit ceva banal, ceea ce

denotă un simptom trist. Cultivat și întreținut, cultul eroilor va dura cât va dura și omul.

Odin un mare erou al Scandinavilor și al popoarelor Teutonice, era privit ca un zeu. În mitologia lor, recunosc divinitatea naturii, la baza căreia era sinceritatea și legătura omului cu puterile nevăzute. Ei mai aveau însă credința că singurul lucru trebuincios omului era vitejia. Cei viteji mergeau în palatul ceresc al lui *Odin*, iar cei josnici și sclavii, erau aruncați în împărăția *Helei*, zeița morții. Această credință s'a perpetuat și a ajuns, sub altă formă, până în zilele noastre.

Vitejia a avut și la noi trecutul ei strămoșesc. Această veche credință a vitejiei, este înăscută în sufletul poporului român, odată cu întemeierea lui. Popor viteaz și plin de credință în puterea divinității, el a înfruntat vitejește atâția dușmani, s'a purtat brav și a fost credincios țării lui. Neamul nostru are mulți eroi! Unii au căzut la atac în cele mai cumplite lupte, alții au fost uciși la postul lor de onoare, apărând până în ultima clipă glia străbună. Aceștia sunt eroii cari ne-au deschis drumul către gloria neperitoare. Fiecare bun român, să aibă în casa lui tabloul Eroilor Neamului, prin jertfa cărora s'a putut realiza visul nostru secular: „*Unirea tuturor românilor*“. Inițiativa tipării acestor tablouri trebuie luată de U. O. R. În felul acesta se va putea înlocui tablourile țării și a altor personaje necunoscute de pe pereții caselor țărănești.

În Anglia datorită înaltei ei civilizații, cultul eroilor este foarte dezvoltat. Acolo, toți oamenii mari, eroii științei și cuceririi, eroii cari au murit pentru libertatea popoarelor și pentru adevăr, deosebit de impunătoarele lor monumente, au statui sau busturi, plăci comemorative împodobite cu coroane de lauri.

Spectacolele cinematografice reprezintă filme cu lupte eroice cu portretul Suveranilor, încheindu-se cu Imnul Regal, ascultat de public în mod reverențios.

Tot asemenea și în Franța. Monumente pe franșee, pe piețele orașelor, monumente izolate, plăci comemorative, statui, cruci cu grădini îngrijite, capele cu preoți cari slujese zilnic, etc. dovedesc cât respect este la acest popor pentru a păstra neatins cultul eroilor.

Trecând la noi vedem cele mai frumoase inițiative. Astfel, mausoleul dela Mărășești, monumentele comemorative din diferite orașe ale țării cum e acela al *Eroinei Ecaterina Teodoriu*, sunt

simboluri în istoria poporului nostru. Merită recunoștință și admirație Societatea Ortodoxă a Femeilor Române, din inițiativa căreia s'a ridicat *Cripta Bisericii Neamului din Mărășești*, unde se adăpostesc osemintele a peste 5000 ostași morți în războiul pentru întregirea Patriei. Laudă și onoare orașului Slatina și județulul Olt pentru monumentul ridicat Eroinei dela Jiu, înfățișând-o în fruntea plutonului în momentul când îmbărbătează soldații la atac. Ecaterina Teodoriu, cu drept cuvânt a fost divinizată prin marea sărbătoare a inaugurării monumentului ei, în ziua de 9 Iunie 1925 la care a asistat M. S. Regina, marii demnitari ai țării, unități militare și un imens public. Ea rămâne o icoană vie a femeii noastre care a luat cea mai activă parte la păstrarea pământului, credinței și a virtuților strămoșești.

Să nu uităm pe eroii oribil mutilați în războiul pentru întregire. Să ne descoperim în fața lor căci cu lacrimile isvorite din suferințele lor a fost udată tencuiala cu care s'a zidit România Mare. Mai sunt și alți Eroii aceia care prin faptele lor mărețe, prin devotamentul, curajul și voința lor nestrămutată de a învinge, prin înflăcărarea care au implântat-o și în sufletul luptătorilor au contribuit la victoria definitivă.

Să-i respectăm, să-i iubim și să-i adorăm.

Eroilor morți să le păstrăm cea mai sublimă recunoștință, să-i divinizăm prin adorare, prin îngienucherea noastră și a copiilor noștri și într'o pioasă rugăciune, să-i slăvim cu drag deapururi. Celor mutilați, infirmi, și răniți să le dăm protecțiunea noastră sinceră și demnă.

... Și în fine, să arătăm stimă și bunătate nemărginită, acelor care au supraviețuit groznicelor momente ale războiului.

Numai astfel ne vom diviniza Eroii Neamului!

N. T. I.

Amăgiri de toamnă.

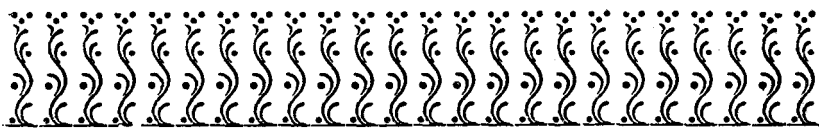
Cu cât rostesc mai mult cuvântul: Toamnă
Cu cât mai des îl cânt în poezie
Cu atât mai din adâncuri mă îndeamnă
Porniri nestăvilite — o sută — o mie —
Să tot repet: o, Toamnă, Toamnă, Toamnă.

Ca nici o Toamnă, Toamna de acum
Horind împrăstie frunziș pe drum
Mai galben de cât fagurii cu miere.

Eu am văzut-o ca o mângâere
Inveșmântând cu flori un zarzăr mic — Cluj
Se minuna un sat privind la el.
Din toți moșnegii, singur moș Cercel,
Aminte 'și mai aduse de un an
Din câți trăise el, an năzdrăvan,
Cu flori de măr, căci înfloriră merii
Ca 'n toiul cel bogat al primăverii:
Era o zi de Toamnă a 'nvierii.
Sprințară Toamna asta a adus
Surâs de înflorire și l'a pus
În inimă la noi să înflorească
Așa ca pe o creangă câmpenească.
Gutuietele rotunde înșirate
Par cuiburi mici de aur legănite.
Copiii încă n'au sburătăcit
Cu bețe 'n nucul proaspăt arămit.

Și pe când curge pe pământ lumină
Aștept să cânte cucul în grădină;
Dar nu... s'abate ne-așteptată 'n prag
Bătaia vântului ce înfioară —
La primăvară, cuce drag,
La primăvară.

Volbură Poiană-Năsturaș.

Congresul F. I. D. A. C. la Vârșovia.

Anul acesta, în luna Septembrie, Federația Interaliată a foștilor luptători a ținut al VII-lea congres anual la Varșovia.

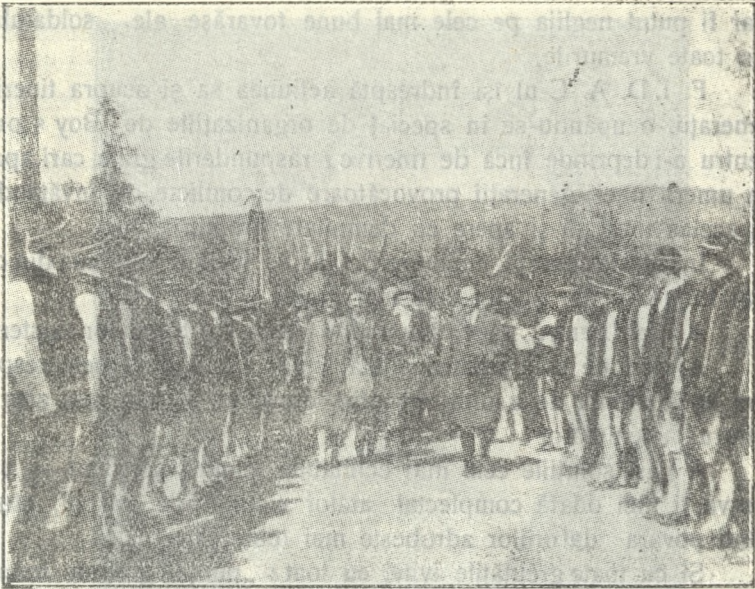
F. I. D. A. C.-ul este cea mai puternică organizație de foști luptători înjghebată după război; ea grupează actualmente circa opt milioane de foști soldați aliați în marele războiu, din Franța, Anglia, Statele Unite, Italia, Cehoslovachia, Jugoslavia, Belgia, Polonia și România.

F. I. D. A. C.-ul — prin asociațiile naționale afiliate — este un puternic mijloc de propagandă pentru ideia de pace și este în acelaș timp singura organizație internațională, care mai menține legăturile sfinte de camaraderie între Aliați.

F. I. D. A. C.-ul prin congresele sale anuale se ocupă nu numai de realizarea efectivă a Păcei *prin respectul tratatelor de pace*, câștigate prin sângele a milioane de soldați aliați, ci și de nevoile victimelor de războiu în genere, pentru cari acțiunea sa directă a avut de efect luarea de măsuri potrivite nevoilor victimelor de războiu, de cetre guvernele aliate.

F. I. D. A. C.-ul este suportul cel mai eficace al Societății Națiunilor. Căci propaganda sa în toată lumea, ca și spiritul pacific care animează asociațiile foștilor luptători, reprezintă ecoul necesar al eforturilor Societății Națiunilor; fără concursul efectiv al oamenilor, cari au făcut războiul, este evident că acțiunea areopagului genovez ar fi mai puțin sigură de succes.

F. I. D. A. C.-ul a asociat scopurilor și ideilor sale femeile aliate, cari participă la congrese prin delegatele lor într'o secție auxiliară, a cărei rodnică activitate a și început să se remarce în țările respective; de altfel o mișcare atât de impozantă; nici

Primirea F. I. D. A. C.-ului la Zakopane — Polonia

12 Septembrie 1926.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

n'ar fi putut neglija pe cele mai bune tovarăşe ale „soldatului“ din toate vremurile.

F. I. D. A. C-ul îşi îndreaptă acţiunea sa şi asupra tinerilor generaţii, ocupându-se în special de organizaţiile de Boy scouts, pentru a-i deprinde încă de tineri cu răspunderile grele, cari apasă pe umerii unei generaţii provocătoare de conflicte, dar învăţându-i în acelaş timp să-şi apere cu demnitate drepturile lor.

În aceste condiţii, misiunea F. I. D. A. C-ului este una din cele mai frumoase dar şi din cele mai grele! . . .

A lupta pentru pace, impunând respectul tratatelor existente!

A menţine solidaritatea aliată, chiar când guvernele respective au aparenţa de a uita trecutul apropiat — sau mai ales — viitorul ameninţător!

A găsi soluţiile cele mai echitabile pentru sprijinul — care nu va fi nici odată complectal atâtor victime de război, atunci când povara datoriilor zdrobeşte mai toate guvernele!

Şi cu toate greutăţile ivite, cu toate „punţile greu de trecut“, n'a fost nici un congres al F. I. D. A. C-ului, care să nu fi găsit posibilitatea înţelegerii între camarazi, care să nu fi aflat formula împăciuitoare şi satisfăcătoare pentru toată lumea!

Mi-aduc aminte la Bruxelles, când punctul de vedere al camarazilor francezi şi belgieni asupra ocupării Ruhr-ului nu se acorda cu acela al camarazilor englezi. Sau la Londra, când s'a cerut şi obţinut declaraţia de solidaritate pe chestia recunoaşterii Basarabiei ca teritoriu naţional român. Sau la Roma când s'a pus pentru prima oară chestiunea datoriilor de război. Sau la Varşovia, unde s'a discutat în fond şi contradictoriu cu delegaţi americani chestiunea anulării datoriilor de război, etc. etc., atâtea chestiuni, cari provocau interese contrarii, şi cari totuşi au fost desbătute cu cel mai sincer spirit de camaraderie, care triumfând în toate momentele critice, a găsit soluţia dreaptă şi mulţumitoare! . . .

Iată ce este F. I. D. A. C-ul şi nimeni nu va putea contesta autoritatea şi valoarea morală eminentă a acestei organizaţii interaliate.

* * *

La Varşovia, Delegaţii F. I. D. A. C-ului au fost primiţi cu cea mai perfectă curtuozie de către camarazii polonezi ca şi de autorităţile de stat în frunte cu Dl. Bartel preşedintele de consiliu şi ministrul de Externe şi de generalul Zeligovski ministru

Marcel Héraud, noul președinte al F. I. D. A. C-ului.

de războiu, reprezentând pe mareșalul *Pilsudsky*; Pămarul Varșoviei etc.

Sedințele congresului au urmat în palatul universității din Varșovia.

Dintre rezoluțiunile cele mai importante, cari au fost adoptate, sunt:

1° Relativ la luarea contactului cu asociațiile de foști luptători din țările ex — dușmane —, după discuții îndelungate

cu toată opoziția câtor-va din țările imediat vecine cu Germania, Bulgaria etc. s'a hotărât să se convoace totuși o conferință internațională a foștilor combatanți la Luxemburg, la care să fie invitate numai acele asociații ex-dușmane, cari vor declara mai întâi că sunt pentru respectarea condițiilor tratatelor de pace și că ele însăși lucrează în țările respective pentru întărirea ideilor pacifiste, combătând orice agitație sau acțiune de revanșă.

Până în prezent această conferință internațională nu a avut loc.

2° Relativ la plata datoriilor de războiu, țările aliate creditoare : Statele Unite și Anglia au admis principiul că, dacă plata acestor datorii ar atrage zdruncinarea economică a unei țări aliate, sau i-ar sugruma independența sa economică și politică, atunci aranjamentele de plată să fie revizuite în vederea menținerii solidarității interaliate, precum și pentru a asigura o siguranță economică reciprocă, necesară stabilității economice mondiale.

3° Din partea delegației române am prezentat și susținut o moțiune relativ la incursiunile bulgare și cererea de credite, pe care Bulgaria a adresat-o Societății Națiunilor, după care s'a hotărât ca :

„Federația interaliată a foștilor luptători“ să protesteze în contra incursiunilor bandelor bulgare, considerându-le ca acte de agresiune contrarii oricărei idei de pace și hotărâște :

Să atragă atenția Societății Națiunilor, pentru ca, în cazul unui împrumut bulgar să se exercite un control serios, în scopul de a împiedeca ca acești bani să fie întrebuințați pentru organizarea și pregătirea războiului“.

Moțiunea a fost adoptată în unanimitate și comunicată la Geneva ; Societatea Națiunilor, acordând împrumutul Bulgariei a dat în acelaș timp României, Jugoslaviei și Angliei un drept de control asupra întrebuințării acestor fonduri.

4° În privința nevoilor victimelor de războiu, s'a studiat proiectul unui statut internațional al prizonierilor de războiu, precum și posibilitatea de a *acorda aceiași reducere* pe căile ferate ale tuturor țărilor aliate, pentru toți invalizii de războiu aliați, luându-se de bază cota acordată de statul român, ca fiind cea mai avantajoasă (75% reducere). De asemenea s'a cerut îmbunătățirea pensiilor. În această privință România stă mult mai slab ca ori care altă țară aliată.

S'a mai cerut apoi adoptarea unui nou statut al Crucei

Roșii internaționale, pentruca pe viitor să nu se mai repete barbariile, pe cari le-au avut de suferit răniții și prizonierii din ultimul războiu etc.

Lucrările congresului s'au încheiat în sala „Teatrului vechiu” din Cracovia, cu care ocazie Domnul General Rujinski, în baza autorizărei Guvernului a invitat F. I. D. A. C-ul să țină al 8-lea congres în România, invitație care a fost primită cu mare entuziasm.

Tot atunci a fost ales și noul președinte al F. I. D. A. C-ului pentru anul 1926—1927, în persoana Domnului *Marcel Héraud*, deputat de Paris, unul dintre cei mai distinși membri ai baroului parisian. Fiind unul dintre întemeietorii F. I. D. A. C-ului, spirit fin, cultură vastă, a presadat de mai multe ori Comisiunea I-a, a afacerilor externe a F. I. D. A. C-ului, cu o artă care i-a asigurat simpatia tuturor camarazilor congresiști.

Doi Marcel Héraud va fi acela care va avea onoarea să prezideze viitorul congres, care se va deschide la București la sfârșitul lunii Septembrie 1927.

* * *

După ce s'au încheiat lucrările congresului, camarazii polonezi au organizat — în onoarea camarazilor aliați — o excursiune la minele de sare din Wielizka, apoi la interesantul monument al lui Kosciuszko, clădit pe un deal constituit din pământul cărat de patrioții polonezi de pretutindena pentru slăvirea marelui erou național polonez — iar în ziua ultimă a avut loc o excursiune cu automobilele la frumoasa stațiune de vară Zakopane, din Carpații polonezi.

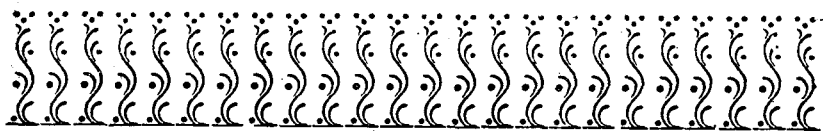
Pretutindeni congresiștii au fost întâmpinați cu cea mai caldă prietenie și cu entuziasm, cea ce face onoare Națiunii Poloneze precum și curtuoziei camarazilor noștri aliați și amici polonezi.

Ne-am despărțit încântați și de departe le trimitem odată mai mult salutul și mulțumirile noastre.

La anul viitor, onoarea de a primi Congresul F. I. D. A. C-ului revine României. Și avem toată încrederea, că ajutați de guvern și cu eforturile noastre a tuturor, primirea ce vom face camarazilor aliați va fi demnă de tradiționala ospitalitate românească.

Prof. Victor G Cadere.

Președintele C. V. R. S. și al Secției
U. O. R. Bihor, membru în Consiliul
de Direcție al F. I. D. A. C-ului.

Cuvântarea ținută de Dl. prof. Victor G. Cadere la congresul Ofițerilor de rezervă polonezi.

Domnilor și Iubiți Camarazi!

Noi, ofițerii de rezervă români prețuim foarte mult onoarea de a participa la congresul național al Camarazilor noștri polonezi și urmărim lucrările Dv. cu acelaș interes viu, cu care urmărim tot ce privește țara Dvoastre mare și nobilă, căci — în fine — regăsindu-ne prieteni pe marele drum al istoriei ce s'a deschis înaintea noastră după războiul ultim, noi Români suntem mândrii de progresele voăstre și fericiți că ne putem întâlni din timp în timp, pentru a schimba direct ideile și sentimentele de bună vecinătate.

Nu am intenția de a Vă reaminti istoria țărilor noastre, dar o soartă comună ca să zic așa — fatală — unește popoarele noastre, cari în trecut au cunoscut momente de mărire și de nenorocire, pe care nu ne este îngăduit să le uităm.

Evenimentele cari se desfășoară acuma în jurul nostru amintesc pe acele trecute, perspectiva vremii cari, reduse de la esența lor nemuritoare ne învață însă liniile mari ale istoriei rămân aproape aceleași și că multe din concluziile trecutului sunt bune și pentru vremile de azi.

Așa, pe la sfârșitul veacului al XIII-lea, regatul polonez reprezintă rezistența contra expansiunii germanice la est, iar Români descălecau în Moldova și Valachia fondând principatele române, pentru a se opune unguilor cotropitori.

Mai apoi, sub Cazimir cel Mare și sub influența disciplinei catolice, Polonia deveni un stat puternic și adesea principii Moldoveni au căutat un sprijin în Polonezi în contra dușmanilor comuni Turcii și Tătarii.

Raporturile între Voivozii români și Regii poloni fură vreme îndelungată bune. Regele Vladislav spunea doar Voivodului Alexandru cel Bun „amicul meu“ și atâta vreme cât armatele creștine ale Poloniei, ale Moldovei și ale Valachiei au mers laolaltă, năvalitorii turci și tătari fură oprii în marșul lor funest.

Dar nu fu întotdeauna astfel. În 1538 Regele Sigismund, dând mâna cu Sultanul învinse armata moldovenească a lui Petru Rareș și consecințele acestui act fură teribile . . . Chiar după judecata conducătorilor de pe acea vreme.

În zădar Jean Tarnovski, învingătorul dela Obertyn explica Regelui său: Că ce va putea să facă bietul „Moldovean, dacă nu mai are nici o speranță în noi, și nici măcar un refugiu în Polonia“ și fără folos raporta Palatinul Sieniawski din Bălți văzând instalarea Turcilor în Moldova: „Dacă Majestatea Sa Regele va întârzia să ajute pe Moldoveni, Turcul tînan va ocupa toată Moldova și cetățile ei și va instala puternice garnizoane în ele, în felul acesta rășboinica națiune moldovenească va fi silită să poarte armele contra creștinilor, ea care până acuma a luptat cu o mare bravură și a cauzat atâtea pierderi catastrofale Turcilor“

Părăsind pe Moldoveni, Polonia perdeea metereaza contra Turcilor puternici, și dacă lucrînd astfel se desbăra poate de un rival, ea câștiga cu siguranță un stăpîn; se poate că planurile poloneze urmăreau o unitate de conducere politică dela Marea Baltică la Marea Neagră, însă rezultatele politice de nimicire a rezistenței moldovenești au fost dezastruoase: de atunci Polonia fu ea însăși obligată în mai multe ocazii a se supune poruncei otomane!

Rezultatele le cunoaștem cu toții: o sută cinciszeci de ani mai târziu principatele române căzură pradă celei mai oribile dominații turcești și fanariote, iar Polonia suferi împărțeala durosă și de trei ori repetată!

Aspră lecție a faptelor istorice, care totuși ne dă cea mai solidă bază pentru relațiile noastre actuale și viitoare: politica de altă dată a unei bariere dela Baltică la Dunăre, dela Danzig la Constanța, menită a asigura pacea și de a se opune mișcărilor cotropitoare dela est sau dela vest este astăzi realizată prin partul de alianță a două națiuni libere, puternice! În această situație nouă, câștigată prin sîngele vitejilor noștrii soldați și jertfa marilor noștrii aliați stă cheia viitorului nostru; accasla este misiunea țărilor noastre și lozınca generațiilor actuale și viitoare, lozincă pe

cari ași dori să oștiu gravată în inima fiecăruia dintre noi, Polonezi și Români: prieteni vom fi întotdeauna victorioși!

Prietenie ușurată nu numai prin interesul comun, ce avem de a lupta în contra iredentismului și a revanșei germane și acelei maghiare, sau în contra pericolului dela Est, care prin virulența sa asiatică amintește hoardele barbare de allă dată, ci prietenie bazată mai ales pe nenumăratele legături, cari au existat întotdeauna între Polonezi și Români.

Deja după 1500, boerii moldoveni își fac educația lor în Polonia, de unde au adus în Moldova spiritul renașterii occidentale... După 1500 Polonia a fost ospitalieră cu refugiații, cari căutau un adăpost în timpurile de grele lupte cu Turcii.

Numeroși nobili polonezi s'au căsătorit cu principese române, ca Orechowsky, Colhansky, Patoki, sau Sapiecha, care prin femei descinde din Ștefan cel Mare.

Numeroși au fost Polonezii cari după 1848, au găsit un asil binevoitor în Principatele Române, în fine liberate! Domnitorul Cuza a fost un mare protector al Polonezilor. El a autorizat pe revoluționarul polonez Szoldsky să se organizeze în Moldova, cu tot protestul Țarului și în 1864 el a acordat Polonezilor din București permisunea de a serba aniversarea revoluției!

Numeroși sunt apoi Polonezii, cari de atunci au ocupat importante servicii în România; astel contele Jurawsky a fost unul din cei mai mari profesori în Moldova. Și câțiva din cei mai iluștrii generali ai noștri ultimul războiu poartă nume polone ca Rujinski, dăstinsul nostru președinte, Gorsky, Cihosky etc.

De sigur, că interese mari și reale au dictat guvernelor noastre respective înțeleptul tratat de alianță, care ne unește, dar alături trădesc aceste mii de legături mai mici, mai puțin strălucitoare, și totuși cu mult mai tari și mai durabile.

Țările noastre merg și vor merge împreună! O misiune superioară, o rațiune de ordin divin, voește astfel! Pe alianța noastră, pe bravura și colaborarea noastră necondiționată se reazimă salvarea și mărirea Patriilor noastre.

Salutăm din toată inima nobila reînviere a Poloniei amice, și într'o ocazie solemnă ca acea de astăzi salutăm în D-voastre, ofițeri de rezervă polonezi, cadre ale rezistenței naționale, viitorul asigurat al Patriei Dvoastre.

Trăiască Polonia!

Varșovia 5. Septembrie 1926.

Din nevoile ofițerilor de rezervă și a foștilor luptători în genere.

Memoriul întocmit de Uniunea Ofițerilor de rezervă
Secția Iași.

Uniunea ofițerilor de rezervă secția Iași s'a gândit cea dintâi la unele revendicări de ordin material pentru ofițerii de rezervă din întreaga țară ca o răsplată și recunoștință. În scopul acesta a întocmit un memoriu prin care cere concursul statului spre a garanta prin lege societățile streine cari s'ar angaja cu construirea de locuințe pentru ofițerii de rezervă.

Garanțiile și avantajele din partea statului român ar consta din următoarele :

I Statul român contractează direct cu societățile de construcție în numele ofițerilor și garantează solvabilitatea debitorilor, asumându-și dreptul de urmărire și constrângere individuală pentru plata datoriilor.

II. Statul va deveni imediat creditorul ipotecar al caselor construite.

III. Statul român venind în ajutorul ofițerilor împroprietăriți, pe baza legii care s'a votat acordă societăților cari s'au angajat următoarele înlesniri :

1, Lemne de construcție cu procente sub prețul pieții din pădurile statului.

2, Folosința în mod gratuit a caricrelor statului și comunelor de piatră și nisip neconcesionate.

3, Reducere de procente la orice transport de material pe CFR.

4. Societățile vor putea construi fabrici proprii de cărămidă și țiglă pe terenurile statului.

IV. Tipul de case este lăsat la latitudinea societăților; se recomandă însă o varietate mai mare spre a da un aspect frumos cartierelor.

Planul fiecărei case va trebui să cuprindă:

4 dormitoare,

1 sufragerie,

1 bucătărie,

1 cameră de baie,

1 pivniță și accesoriile ce se impun

V. În sarcina societăților intră și pavarea străzilor nouilor cartiere precum și instalarea conductelor de apă.

VI. Costul unei case în urma avantajelor oferite de stat nu va trece de suma de 300.000 lei.

VII. Datoriile se vor amortiza în timp de 20 ani în rate lunare.

VIII. Dobânzile nu vor trece de . . .

IX Orice debitor își poate achita datoria oricând în curs de 20 ani.

X. Societățile străine vor fi libere a face în țară orice angajamente de construcție sub auspiciile statului.

XI. Cheltuielile pe cari le vor face delegații societăților însărcinați cu studierea la fața locului vor cădea în sarcina statului — în caz când societățile nu se vor angaja — iar în caz contrar cheltuielile vor intra în costul clădirilor.

Memoriul este însoțit și de o anexă care cuprinde următoarele propuneri.

I. Uniunea ofițerilor de rezervă din București, centrala, să convoace un congres al ofițerilor rezervați împroprietăriți cu parcele în centrele orașenești din țară, sau să convoace delegații secțiilor existente spre a discuta asupra mijloacelor de construire menționate în memoriu și înlesnirilor pe cari le vor cere dela stat. Congresul să aibă loc la Iași.

II. În vederea congresului vom cere concursul presei.

III. La eventualul congres să alegem un mandatar al ofițerilor împroprietăriți din întreaga țară în persoana D-lui Dr Enășescu care în calitate de senator și membru al Uniunii să prezinte memoriul în parlament și pe baza lui să depună un proiect de lege.

IV. In desfășurarea acțiunii să sesizăm toate forurile competente adresând :

1. Un memoriu M. S. Regelui
2. Un memoriu președintelui de consiliu de miniștri
3. Memorii parlamentarilor cu vază din toate grupările.

V. Comitetul central al Uniunii să-și dea avizul asupra memoriului.

VI. Comitetul Central să facă statistica ofițerilor împroprietăriți din întreaga țară.

In concluzie Secția Iași apelează la toți membrii, ca strânși uniți, cu o disciplină de fier să pornească cruciada revendicărilor prin congrese extraordinare, prin cuvântul oamenilor politici, prin presă, etc.

Ca urmare acestui memoriu s'a ținut o ședință a Comitetului Central la București în ziua de 12 Decembrie în care s'a discutat punctele de mai sus și s'a hotărât ca să se țină un congres extraordinar la Iași pe la sfârșitul lui Ianuarie în care să se ia hotărâri definitive și la care să fie invitați a participa ofițerii de rezervă din toată țara.

* * *

Împroprietărirea cu locuri de case în Oradea.

Legea pentru împroprietărirea la orașe prevede ca să fie împroprietăriți pe locurile comunei demobilizații în frunte cu invalizii, orfanii și văduve de război, cum și funcționarii nemobilizați în frunte cu cei ai Primăriei.

Uniunea Națională a Fostilor Luptători Oradea, luând ființă la 25 Februarie 1923 și-a înscris în program, ca prim punct, împroprietărirea demobilizaților și a tuturor îndreptățiților săi prin întruniri publice, publicațiuni prin diverse gazete și afișe, cum și prin intervenții la organele în drept, a căutat să valorifice drepturile la împroprietărare, și prin președintele său D-l. Emil Fildan Procuror General, secondat de subsemnatul ca secretar general, a intervenit energic, atât la Ministerul de Interne cât și la Ministerul de Domenii, și chestiunea de împroprietărare s'a trecut dela Primăria asupra Comisiunii de Ocol și Județeană pentru expropriere și împroprietărare din Oradea.

Chestiunea exproprierei a durat mult timp în fața comisiilor de Ocol și Județeană și cu toate că conducătorii Uniunii Naționale a Fostilor Luptători au căutat să înlesnească sarcina comisiunilor

prin arătarea cu date precise de No. de carte funduară și topografic a locurilor ce urmează să se exproprieze, sunt și azi încă, o mulțime de locuri din cele arătate, neexpropriate, cu toate că intră în prevederile art. 14 din Legea Agrară pentru Ardeal.

E de remarcat că, la 1 August a. c. conducătorii Uniunii Naționale a Foștilor Luptători din Oradea, au înmănat D-lui I. Mitescu judecător, care prezida Comisia de Ocol, o cerere, în care se cerea ca potrivit art. 14 din legea agrară, să se constate judecătorește că la acea dată, locurile indicate cu No. topografic și carte funduară, nu erau edificate și deci urma să se exproprieze în folosul îndreptățiților, cerere care până în prezent n'a fost soluționată.

La împroprietărire tot din spirit de echitate și pentru a ajuta comisiile de împroprietărire s'a făcut și înmănat diverse tablouri și moțiuni cerându-se: I. ca lotul de împroprietărire să nu treacă de 500 m. p., intrucât cel împroprietărit urmând să plătească către comună o taxă de pavaj, lumină, canal și apă, proporțional cu metru de fațadă, ar trebui să suporte o sarcină în plus de circa 2000—2500 lei pe metrul de fațadă.

II. S'a cerut ca împroprietărirea să se facă pe baza principiilor înscrise atât în legea de împroprietărire la orașe, cât și în legea agrară referitor la împroprietăriri, adică dându-se preferință mai întâi invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, apoi în ordinea următoare: funcționarilor demobilizați, demobilizaților, funcționarilor publici și numai dacă rămâne și la celelalte categorii.

III. S'a cerut ca să se aibă în vedere și starea culturală și socială a celor îndreptățiți ca astfel împroprietărirea să fie ideală. Recunoaștem că e foarte greu să poți împăca toată lumea, cum de asemeni trebuie recunoscut, că dacă s'ar fi avut în vedere cele sus expuse, împroprietărirea ar fi fost cu mult mai bună.

IV. În contra persoanelor strecurate prin fraudă la împroprietărire, s'a făcut contestații de cei ce se cred îndreptățiți și cari contestații urmează a se soluționa de comisiunea județeană.

În vedere că inginerii topometriei, aveau de primit dela stat mai multe sume de bani pentru lucrări executate, în de comun acord cu D-l. C. Georgescu Vâlcea, Uniunea Națională a Foștilor Luptători Oradea, și-a luat sarcina a aduna dela cei îndreptățiți câte 50 lei, pentru plata oamenilor și materialului de măsurătoare, care sumă s'a depus la Banca Generală a Țării Românești, prin care s'a și făcut plata de peste 65 000 lei.

Improprietărirea s'a început la 15 Februarie 1926 și încă până acum nu s'a terminat rămânând un număr de 250 îndreptățiți, neimproprietăriți, deși loturile sunt gata și urmează numai a se trage la sorți, ceea ce sperăm că se va face cât mai curând.

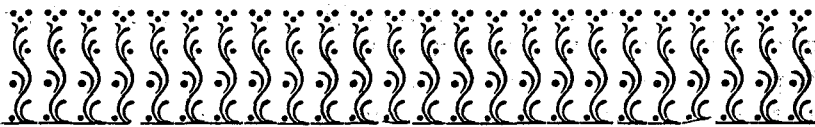
Tot din inițiativa Uniunii Naționale a Foștilor Luptători Oradea s'a înființat în localitate societatea de construcție cu numele „Casa Noastră”, care este recunoscută de Casa Centrală a Cooperăției, fiind instituită pe baza acestei legi.

În toate congresele ce s'a ținut în țară cu acest caracter, Uniunea și-a trimis delegații săi, apărând întotdeauna drepturile membrilor săi. Uniunea Națională a Foștilor Luptători, regionala Oradea, are sediul în orașul Oradea, la Curtea de Apel și își are statute speciale, aparte de statutele Uniunii Naționale a Foștilor Luptători din București.

D-l *Bogdan Ionescu* Profesor Universitar, actualul Președinte al regionalei Oradea, este un distins luptător al promovării intereselor membrilor societății și a pledat cu toată căldura, cauza exproprierei și a împroprietării atât înaintea Comisiei de Ocol cât și înaintea Comisiei Județene.

Oradea, Decembrie 1926. *Bogdan Ionescu*

V. N. Stănescu

Reorganizarea armatei franceze.

Cu prilejul congresului anual al ofițerilor de rezervă francezi, care a avut loc la Lille un ziua de 24 Iulie a-c, Mareșalul *Foch*, reprezentând pe ministrul de războiu a spus următoarele, relativ la armata de care are nevoie Franța :

„In actualele împrejurări rezultă că armata pe picior de pace va cuprinde efective reduse la un număr de unități inferior celui din 1914. Unitățile de trupă din timp de pace vor fi mărite, în efectiv, prin rezervele dela vetre, prin dublări sau triplări de unități primordiale.

„Armata de pace, cași armata de război, va trebui să aibă în serviciu, un armament din ce în ce mai precis și perfecționat.

„Armata de război își va trage valoarea sa principală din bogăția rezervelor, din cantitatea și calitatea acestora. Ea le va cere, cea mai mare parte din ofițeri superiori sau subalterni, din ofițerii, subofițerii și oamenii de trupă ai rezervelor. Ea va cere, din această mare masă de milioane de oameni, tot ceea ce mobilizarea trebuie să pună pe picior de război : o armată animată de virtuți războinice, cu spirit militar, înzestrată cu știința profesională, cu o disciplină bine statornicită ; o armată care să fie în stare să alerge cu elan la bătaie și să învingă. Această mare sarcină se reazimă pe umerii ofițerilor de rezervă și pe ai cadrelor de rezervă.

„Să nu re preocupăm de proiecte grandioase, cu privire la reforma armatei de astăzi. Armata de astăzi este într'un chip rațional alcătuită. Să o facem mai elastică, în compunerea unităților ; să-i insuflăm un spirit nou, larg ; și să încercăm să ridicăm prestigiul instituțiilor militare de pace.

„Armata aceasta de război, pe care o prezentăm până aci, așa cum gândim noi, va fi constituită cu elemente și cadre de rezervă, va trebui să fie chemată la probe, să fie reunită, exercitată, în comandamente și înzestrată cu material necesar încă din timp de pace.

„Fără de aceste probe, unitatea de rezervă riscă să fie o chimeră, un corp fără de suflet, cu toată compoziția sa cea bună.

„Până atunci, să se continue cu chemările parțiale de ofițeri, subofițeri și oameni de rezervă, pentru instruirea cadrelor.

Declarațiile acestea le-a făcut mareșalul Foch la congresul ofițerilor de rezervă francezi. Ele au însemnătatea deosebită și pentru țara și pentru armata noastră.

(După „Organul U. O. R.“ al secției Prahova).

* * *

Sub titlul „Cum va fi constituită armata franceză de mâine“ *Stephane Lauzanne* publică în „Le Matin“ din 7 Decembrie 1926 următorul articol :

„In expunerea de motive a proiectului de reorganizare a armatei, D-l Painlevé (ministru de războiu al Franței N. R.) arată că armata din timp de pace nu are altă rațiune de cât aceea de a constitui osătura armatei din timp de războiu. Cu alte cuvinte, armata din timp de pace trebuie să prepare instrucția, cohesiunea și încadrarea armatei de războiu, fără de care, aceasta ar deveni o harababură fără forță și fără valoare.

Instrucția armatei de mâine va fi asigurată prin aceea că toți recruții vor face serviciu numai la front exclusiv (serviciile de cancelarie și îngrijire vor fi făcute de agenți speciali), și cu toate mijloacele cele mai moderne, cu cari vor fi înzestrate corpurile de trupă.

Cohesiunea va fi asigurată prin aceea că pe viitor oamenii vor îndeplini serviciul lor activ ca și concentrările în acelaș regiment, în acelaș batalion și în aceeaș companie — astfel ei vor regăsi în ziua mobilizării, aceiași ofițeri, aceiași instructori și aceiași camarazi cași în cazarmă sau pe câmpul de instrucție în timp de pace.

În ce privește *încadrarea* va fi asigurată prin alcătuirea ... încă din timp de pace a unui corp de elită nu numai de ofițeri de rezervă, ci și de subofițeri de rezervă. Viitorii ofițeri de rezervă vor face șase luni la Școala Militară Specială și șase luni la corpurile de trupă ca sublocotenenți. În cece privește subofițerii, se vor alege oamenii cari ca instrucție, ținută, etc., dau semne că ar putea deveni buni subofițeri și vor fi imediat după încorporare dirijați spre un centru de instrucție divizionară, unde vor rămânea șase luni, și după un examen vor fi avansați caporal-șef (grad nou) și retrimiși corpurilor de trupă să-și completeze stagiul de un an. În ziua eliberării vor fi avansați subofițeri și vor executa toate perioadele de instrucție ale rezervei cu acest grad.

Pedealtă parte se prevede, ca toate gradele de subofițer (sergent, plutonier, plutonier major, ajutor de sublocotenent) să fie rezervate în armata activă numai militarilor de carieră, pentru a încuraja recrutarea lor și a da mai multă tărie cadrelor inferioare ale oștii.

* * *

În ceiace privește organizarea generală a armatei și a comandamentului, teritoriul național va fi împărțit în douăzeci de regiuni militare și fiecare din aceste regiuni va conta o divizie.

În fruntea fiecărei regiuni va sta un ofițer general, asistat de un stat major și de directori de servicii, care va exercita în acelaș timp comandamentul trupelor și comandamentul teritoriului militar. El va fi ajutat de 1° un general comandant al diviziei din regiunea sa, 2° de un al doilea general care se va ocupa exclusiv de afacerile teritoriale (recrutare, mobilizare, justiție, jandarmerie, preparare militară, etc.). În caz de războiu generalul comandant al regiunii militare ia comanda unui corp de armată, și pleacă pe front cu divizia trupelor active și cu o divizie de rezervă, iar comandamentul teritorial este asigurat de al 2-lea general, comandant al teritoriului, care rămâne pe loc.

În ceiace privește mobilizarea, ea nu va mai fi în sarcina corpului de trupă activ, ci va fi încredințată unor organe speciale numite *centre de mobilizare*, câte unul de fiecare regiune. Aceste „centre” vor depinde de generalul comandant al teritoriului, și vor fi conduse de un număr restrâns de militari și funcționari civili.

Noul proiect nu precizează numărul diviziilor de cavalerie și nici a diviziilor aeriene. Procentajul noiei armate ar fi următorul :

Infanterie 52%

Cavalerie 8.7%

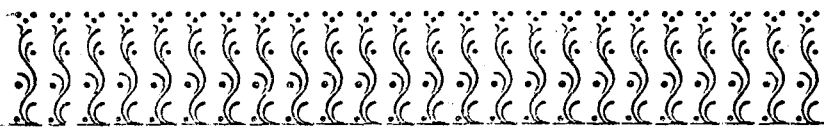
Artilerie 22.2%

Geniu 6.1%

Aeronautică 7.4%

Servicii diverse 3.6%.

... Iata fizionomia armatei franceze de mâine!

Cinematograful în Armată

Invățăământul prin imagini.

Reducerea serviciului militar impune necesitatea de a instrui trupa în minimul de timp. De altă parte, complexitatea instrucțiunii și dificultățile sale crescând, cere întrebuintarea unor metode simple și practice. Pentru aceasta trebuiesc căutate proceduri ce dau învățăământului ușurința și intensitatea. La acest dublu punct de vedere, cinematograful este un auxiliar prețios și serviciile pe care le poate aduce sunt incontestabile. În adevăr, el permite de a prezenta sub o formă vie și inteligibilă explicațiuni cari date în forma obișnuită par câteodată aride și sunt adesea neînțelese. Un expozeu verbal nu vorbește spiritului ca învățăământul prin imagini și memoria vizuală este în general aceea ce fixează mai bine amintirile.

Cu ajutorul cinematografului se arată clar, grație procedurilor ce-i sunt proprii, funcționarea mecanismelor complicate, ascunse sau mici.

Utilizat încet pentru a analiza mișcările, al cărui mers prea repede ar interzice examinarea directă, el permite a cuprinde o fază sau un gest învățându-le pe îndelete. În opoziție cu aceasta, el poate înuși fenomenele a căror încetineală ar împiedeca observația directă. Mai bine decât o descriere, sprijinită pe schiță, el prezintă un obiect sub toate fețele, determină părțile văzute sau nu, trunchiul și încheeturile, într'un cuvânt, arătarea în spațiu. Invățăământul prin imagine suplinește calitatea și numărul instructorilor, evită diformarea imaginațiunii lor și înțelegerea falsă. El depășește cercul restrâns al claselor de instrucțiune adresându-se la un număr mai mare, concentrează atențiunea tuturor asupra unui subiect bine delimitat și din care nimic nu poate rămâne în afară fiind singur în lumină.

Animator fără egal, el instruește fără oboseală, într'un mod atrăgător și durabil, chiar pe aceia cari sunt puțin dispuși la efort. În acelaș timp cu ușurarea instrucției militare a soldatului, el

poate contribui la educația lui morală. Conferințele cu proiecțiuni întreprinse pentru a combate tuberculoza, alcoolismul și boalele venerice au obținut un efect salutar.

Răspândirea filmelor alese, susceptibile de a crește în mod eficace valoarea omului din dublul punct de vedere patriotic și social. Exemplele frumoase, scenele bine montate, produc asupra spiritului soldatului o impresiune mai durabilă ca cele mai bune conferințe. Cinematograful are un rol esențial în perfecțiunea educației fizice și sporturilor în general. Demonstrațiunile deja făcute au exercitat asupra tinerimei o influență foarte fericită.

În fine, el este susceptibil de a aduce un ajutor nou istoriei militare, ilustrând conferințele.

Istoria militară n'a dispus până în prezent, pentru reprezentarea situațiilor studiate, decât de schițe fixe.

Dar aceste schițe, însuși când întrebuițarea lor este înmulțită cu reprezentarea tuturor fazelor importante ale luptei, nu ne dă decât foarte imperfect noțiunea mișcării continue și vazele relative ale intervențiilor diferitelor elemente. În practică se ajunge a nu cerceta decât figurațiunea fronturilor luptei și sosirea lor imediată, nearătând în definitiv decât partea statică a operațiilor militare. Ori arta militară este toată o mișcare. Prin jo ul rezervelor se manifestă acțiunea șefului. În definitiv succesul depinde de sosirea mai mult sau mai puțin repede și ordonată a unităților pe câmpul de bătăie în zona ce se întinde în urma fronturilor luptei. Asupra decizunii șefului, influențează factorul, din ce în ce mai important, care constituie mobilitatea diferitelor arme și diverselor moduri de locomoțiune de cari ele pot uza.

Cinematograful permite, mai bine ca schița fixă, reprezentarea marșului trupelor către front, progresiunea metodică și continuă la asaltatorii inamici. Pe fronturile extrem de întinse ale bătăliilor moderne, filmul cinematografic va prezenta desfășurarea operațiilor, în timp și spațiu, sub adevăratele proporțiuni, marcând prin simple oscilațiuni ale liniei frontului înaintările și retragerile, iar prin aflusul rezervelor pe liniile din urmă și căilor de schimb, convergența eforturilor către câmpul de bătăie. Fără îndoială ochiul nu va putea urmări pe pânză, așa bine ca pe crochiiu fix, detaliile unor formațiuni.

Plasând toate evenimentele importante a unei lupte într'un cadru general, păstrând mișcării importanța sa adevărată, el va restitui istoriei militare studiul părții dinamice a operațiilor.

În rezumat tehnica cinematografică în ce privește progresul și aplicațiunile sale trebuie înmulțită și întinsă din ce în ce mai mult către scopurile practice.

La filmele recreative și de propagandă trebuie adăugat din ce în ce mai mult și filmul de instrucțiune. În nici o parte nu se impune mai mult ca în armată, o instrucțiune intensivă dată în mod continuu și permanent

Întrebuițarea filmului militar, sub formele cele mai variate

trebuie deci a se generaliza. Noutatea procedului nu va surprinde de loc instructorul. Armata nu este în evoluțiune constantă? Perfecționarea armamentului și adoptarea de materiale noi îl obligă a modifica fără încetare procedeele sale de luptă. Cinematograful îi aduce azi cel mai modern dintre mijloacele de instrucțiune.

E de datoria fiecăruia, de a da maximul din cece se poate cere.

În Franța încă din 1920 comandamentul s'a convins de necesitatea organizării progresive a instrucțiunii prin cinematograful, constituind un Serviciu Cinematografic care de prezent a devenit „Secțiunea învățământului prin imagini.”

Această secțiune are misiunea de a asigura confecțiunea și repartizarea filmelor precum și furnitura și întreținerea aparatelor. Născută în cele mai modeste condițiuni ea a adus servicii apreciable și posedă în prezent un material important: 150 aparate în serviciu, 60 aparate ce vor fi în curând livrate, 3 aparate de luat vederi din care 1 pentru filmele cu răgaz. Ea dispune pe deasupra de un laborator pentru desfășurarea și tirajul filmelor și un atelier pentru montarea lor.

Personalul este fixat la 2 ofițeri și 40 specialiști.

Instrucțiunea prin imagini este deja dată în școli, centre de instrucție, tabere și în oare care corpuri de trupe experimentatoare. Comandamentul a decis a întinde cât mai repede posibil la toate corpurile de trupă această metodă de învățământ.

„Secțiunea învățământului prin imagini” a rulat 100 de filme și constituie colecțiuni ce vor fi trimise spre rulare la diferite corpuri de armată în speranța că fiecare din ele va fi înzestrat cu colecțiunea sa proprie.

Filmul de instrucțiune.

Învățământul prin imagini este încă destul de puțin practic, producțiunile sale fiind simple distracțiuni fără utilitate practică. Se confundă adesea filmul de instrucțiune cu filmul recreativ; fiecare cu funcția, genul și tehnica sa. Nu se obține o operă educativă filmând asupra unui subiect chiar bine montat, un șir de vederi animate, interesante. Filmul de învățământ cere dubla colaborare a unui instructor și a unui puitor în scenă. Instructorul cunoaște subiectul ce trebuie ilustrat, ideile puse în evidență și punctele asupra cărora e chemat a insista. Lui îi aparține sarcina de a face operă pedagogică, ordonând, descompunând și gradând, pentru a se putea învăța mai bine. Punătorul în scenă aduce cunoștințele profesiei sale, alege cadrul, determină lumina, fixează atitudinile și armonia ansamblului, utilizează toate artificiile meseriei și caută cele mai bune execuțiuni fotografice.

În cece privește confecționarea și prezentarea filmelor rămân chestiuni de detalii, însă de cea mai mare importanță și cari interesează mai mult pe specialiști.

Concluziune.

Fără a prejudeca rezultatele ce va da generalizarea învățământului prin imagini se poate afirma că se va justifica cu atât mai mult cu cât durata serviciului va fi mai redusă, întrebuințarea sa fiind de natură a procura importante economii de timp. Cele mai multe armate europene îl utilizează deja. Anglia, Belgia și Suedia au realizat numeroase filme de instrucțiune și încă dinainte de războiu Germania dispunea de un serviciu cinematografic de propagandă din care a știut să tragă cel mai mare profit. În Franța departamentul Războiului nu este singurul care a încercat un efort în această direcție. Există filme de vulgarizare științifică al căror succes este incontestabil. Instrucțiunea publică în general îl întrebuințează în toate școalele și Ministerul Agriculturii procedează la răspândirea lui în stabilimentele de învățământ agricol și în comunele rurale. În organizația noastră militară care trebuie totdeauna să rămână la înălțimea circumstanțelor, întrebuințarea cinematografului, are un rol hotărît, ca mijloc auxiliar modern pentru instrucțiunea cadrelor și trupei.

N. T. I.

După Revue Militaire Française.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Informațiuni

Proces Verbal,

Dresat în ziua de 30 Octombrie 1926, în ședința VI-a extraordinară a comitetului secției U. O. R. Bihor, ținută în localul Cercului Militaro-Civil din Oradea.

Sunt prezenți Domnii: Dr. Victor G. Cadere președinte, Iulian Peter Pop Ștefan, Chioveanu Marin, Ionescu Nicolae, membri, Romulus Roman casier și Căpitan George secretar.

I. D-l Președinte salută pe cei prezenți; apoi D-sa pune în discuție chestiunea foarte importantă a continuării editării Buletinului Secției și în legătură cu aceasta, face cunoscut comitetului, greutățile pe care le-a întâmpinat la tipărirea primului număr al buletinului. În adevăr, tipărirea buletinului No. 1 a costat 10.000 lei, din care până la data de azi abia s'au achitat 8000 lei. Comitetul ia cunoștință de expunerea D-lui Președinte și în primul rând hotărăște continuarea editării buletinului secției pe motivul că un lucru odată început nu trebuie părăsit, ci continuat chiar cu sacrificii . . . ; în al doilea rând comitetul caută modalitatea de-a plăti datoria de 2000 lei, tipografiei. Se face apel la contribuția membrilor prezenți, la care răspunde D-l Președinte cu un avans de una mie și D-l Casier deasemenea cu un avans de una mie lei.

D-l Președinte, aduce la cunoștință comitetului, că dela mai mulți domni s'a primit material pentru Buletinul No. 2, care în urma hotărârii comitetului, se va scoate în cursul luni Decembrie.

D-l Ionescu Nicolae, face propunerea ca să se țină conferințe, cu „intrare” și astfel s'ar putea acoperi datoria de 2000 lei. În chestiunea datoriei, comitetul hotărăște ca să se trimită spre desfacere fiecărui membru din comitet câte 10 buletine, pentru ca din costul acestor buletine să se acopere restanța ce-o avem față de tipografie.

II. Se trece la al doilea punct din ordinea de zi. Se dă citire adresei cu No. 563 din 15 August a. c. a Comitetului Central, referitor la delegarea unui membru corespondent și la abonarea buletinului centralei. Comitetul cu unanimitate delegă ca membru corespondent la Redacția Buletinului Uniunii pe D-l Chioveanu Marin. Totdeodată se hotărăște abonarea a două exemplare din buletinul Uniunii.

III. Al treilea punct din ordinea de zi, este primirea D-lui General **Rojinschi**, președintele Uniunii Ofițerilor de Rezervă în Oradea. D-l Roman propune a se delega la timpul oportun un comitet pentru aranjarea unui program.

IV. Al patrulea punct din ordinea de zi, este achitarea cotizații or. Comitetul hotărăște ca membrii cari n'au achitat cotizația să fie invitați să-și plătească cotizația până la data de 30 Decembrie. Cât privește înscrierea nouilor membri, D-l Ionescu Nicolae, face propunerea de a se găsi mijloace de propagandă pentru a atrage cât mai mulți membri.

V. Se trece la al cincilea punct, la care comitetul hotărăște ținerea unui bal în cursul lunii Decembrie sau Ianuarie, pentru realizarea unui fond necesar tipăririi buletinului Secției. Se hotărăște ca la timp să se facă intervenție la vre-un regiment din garnizoană pentru muzică.

În legătură cu aranjarea balului D-l Președinte aduce la cunoștință adresa centralei de a se face în ziua de 8 Noembrie, patronul Uniunii, chetă cu »floarea macului» realizând astfel un fond al secției. Comitetul hotărăște de-a nu se face această chetă, rămânând însă, a se aranja un bal.

VI. Al șaselea punct din ordinea de zi, este chestiunea reclamelor ce se vor putea tipări la finele buletinului. Comitetul delegă pe D-l Căp. **Simon Vasile** și **Laslău Maximilian** ca împreună să câștige reclame dela diferite firme din loc sau județ. Pagina întreagă pentru reclamă costă 1000 lei, jumătate pagină 500 lei și sfertul de pagină 300 lei.

VII. Treacând la punctul al șaptelea, comitetul hotărăște a se face un memoriu pentru cei cari nu au fost împroprietăriți pentru ca înaintându-se comitetului central din București, să poată interveni la Minister pentru ca cei îndreptățiți să poată fi împroprietăriți.

VIII. În sfârșit punctul al optulea, constă dintr'o expunere sumară, a D-lui. președinte, asupra congresului F. I. D. A. C.-ului care s'a ținut la Varsovia în vara acestui an, și la care D-sa a luat parte ca delegat al U. O. R. D-l Președinte expune comitetului, că la acest congres au luat parte toți delegații antantei și că printre chestiunile importante ce s'au discutat la acel congres a fost și aceea a războiului de războiu din partea Americii. Altă chestiune discutată a fost dacă pu em să luăm contact cu foștii inamici; — pentru rezolvirea acestei chestiuni s'a hotărât un congres la Luxemburg la care să fie invitați și foștii inamici. O a treia chestiune importantă a fost împrumutul bulgar contra căruia delegații României au protestat, cerând un control sever asupra modului de întrebuințare a acestui împrumut.

Ne mai fiind altceva de discutat ședința se ridică la orele 7.

Președinte:

Victor G. Cadere.

Secretar:

Căpitan George.

* * *

În ziua de 14 Noembrie a. c. la orele 9 s'a sfințit de către **P. S. Episcopul Militar Dr. Ioan Stoia**, Capela Militară din Oradea (Cetate). La sfințire au luat parte autoritățile militare în frunte cu D-l **General Hanzu** precum și reprezentanții Curței de Apel, Școlilor, Prefecturii de poliție, etc. Din partea secției Bihor a U. O. R. au fost: **Dr. Victor G. Cadere**, președinte,

Inspector General Administrativ Iulian Peter, Inspector Școlar Gheorghe Bota și alții.

Ceremonia a fost înălțătoare; în fața trupelor din garnizoană adunate în careu s'a oficiat serviciul divin al sfințirii Capelei din vechea Cetate a Oradiei zidită în secolul al XVIII-lea de către meșteri italieni.

Refacerea capelei și adunarea fondurilor necesare reparațiilor se datorează inițiativei nespuse de laudabilă a D-lui General Hanzu, comand. Div. 17-a Inf., care a fost ajutat în îndeplinirea acestui gând înălțător și de către P. S. S. *Episcopul Roman Ciorogariu*.

Acolo unde se clădesc locașuri pentru slava lui Dumnezeu, nădejtile sporesc cu atât mai mult cu cât opera aceasta de înălțare sufletească pleacă din inițiativa ostășească a unui destoinic șef militar și este destinată întăririi morale a oștirii.

* * *

În ziua de 7 Noembrie a. c. avut loc în sala mare a Cercului Militar-Civil la sediul U. O. R. Secția Bihor, o reuniune a tuturor demobilizaților din toate asociațiile de foști luptători, cu care ocazie Domnul *General Moșoiu* a expus planul unei acțiuni economice care să ajute pe demobilizați în întreprinderile lor și în special să-i ajute a construi locuințe, pe cari să le achite în rate împărțite pe 20—50 ani.

D-l General Moșoiu a făcut o expunere amănunțită a planului financiar și de construcție, care punându-se în aplicare cu ajutorul autorităților de stat va da rezultate mari și folositoare atât pentru întărirea elementului românesc din orașe cât și pentru comune cari vor putea construi cartiere noi, absolut moderne și totuși accesibile ca prețuri și populației mai sărace.

Începutul acestei mari întreprinderi este o bancă a demobilizaților, care a și luat ființă la București sub președinția Domnului General Moșoiu.

Urăm din suflet islândă acestei opere, menită a înălța starea materială a foștilor luptători pentru România Mare.

* * *

Adunarea Consiliului Național al Femeilor Române.

Consiliul național al femeilor române, a ținut adunare generală, Duminică 12 Dec. 1926 la ora 11, la sediul din calea Moșilor, București.

Erau reprezentate societățile afiliate consiliului: Leagănul Sf. Ecaterina, Micile Maternități, Fidac, Societatea Ortodoxă, Asociația Creștină a Femeilor Române, Văduvele de război, Furtica, Ghiocelul, Sprijinul, Solidaritatea, Amicii Orbilor, Uniunea Profesoarelor, Cultura și Ajutorul Femeii, Prințesa Maria, Surorile de Caritate, Indrumarea și Tesătoria.

S'a luat cunoștință de bilanț, de raportul cenzorilor și s'a dat descărcare anului ca se încheie.

S'a modificat un articol din statute, înlesnind înființarea secțiilor în județe.

S'a hotărât formarea secției »Arte și Litere« și s'a discutat prin ce mijloace s'ar putea realiza mai ușor »Casa Femeii«.

S'a a mai decis înființarea unui Buletin săptămânial, care să facă cunoscut activitatea femeii.

Au vorbit d-nele Botez, Cantacuzino, Maria Filipescu, Amiral Coandă, Berbeceanu, Falcoianu, Furtică, Branco Ică, Demetriade etc.

La ora 3 jum. după amiază a fost ședință festivă la Fundația Carol.

S'au pus în discuție, afară de activitatea desfășurată de consiliu în cursul anului, chestiunea ocrotirii tineretului feminin, propunându-se înființarea unei opere de o înaltă înrăurire socială: Casa de ocrotire chemată a adăposti fetele și femeile fără sprijin moral.

În expunerea de motive a acestui proiect D-na *Alexandrina Cantacuzino*, vice-prezidenta consiliului, face o amplă dare de seamă asupra activității dusă în țară și în afară și insistă asupra colaborării cu femeile minoritare, prin care s'a ajuns la acea reculegere politică dintre partidele minoritare și oficialitatea noastră.

Trecând la colaborarea făcută în străinătate, d-na Cantacuzino vorbește și despre congresul pan-european dela Viena. În această chestiune, d-sa face profesiunea de credință a Consiliului Național al Femeilor Române: „Suntem pentru înființarea Statelor Unite ale Europei, căci această idee reprezintă o lume ce se naște, pe când cea de astăzi moare.”

Trecând la ocrotirea femeii și fetelor tinere, d-sa amintește ceea ce s'a făcut pentru această idee, precum și de succesele obținute de Consiliul Național, în areopaguri-e din străinătate, succese, datorate activității și muncii d-sale.

După ce arată în ce fel înțelege să fie »Casa Femeii« d-sa termină spunând că femeia română, are datoria — și o va îndeplini — să ridice nu numai prestigiul țării și al poporului român — care, în străinătate e redat drept un desfrănat.

D-na *Cerchez* vorbește de activitatea ce va depune Consiliul Național, atât ca program propriu cât și ca urmare a participării la institutiile internaționale, pe terenul artelor.

Expunerea asupra activității noii secții a »Artelor și Literelor« a d-rei Ecaterina Cerkez a fost mult apreciată; mai ales înființarea secțiunii »Prietenii Muzeelor« este chemată a da roade excelente.

D-na *Calypso Botez*, care prezida întrunirea a arătat dezvoltarea înaltă de Consiliul național al femeilor române în ultimii 3 ani și rezultatele date de Școala de secretare, care este prima școală de administrație din țară înființată de femei, având 90 de absolvente plasate în diferite instituțiuni.

La Giurgiu s'a înființat tot de către Consiliul Național un așezământ de protecție a copiilor nesupravegheați, în orele libere.

De asemenea s'a înființat de către secția de emigranți a consiliului național de sub conducerea d-nei comandor *Pantazi*, secția »Prietenia tinerelor fete« pentru întemeierea căreia a venit în țară chiar d-na Kurz.

* * *

Domnul Profesor universitar Dr. V. G. Cadere, Președintele U. O. R. Secția Bihor, invitat de Ateneul Român Secția Oradea a ținut o interesantă conferință la 29 Nov. c. în teatrul Regina Maria tratând despre „Legiunea voluntarilor Ardeleni din Siberia“. D-sa ca trimis al Guvernului Român, cunoscând în amănunțime toată activitatea acestei Legiuni, a făcut ca publicul select al Oradei și tinerimea școlară, să trăiască ce e mai frumoase pagini necunoscute, din istoria neamului.

Conferențiar distins, Dl Profesor Cadere, a fost îndelung ovăționat de publicul recunoscător pentru aportul simțitor adus culturii românești dela venirea d-sale aici la granița de vest.

* * *

La 24 Iulie 1926 s'a ținut la Lilla — sub președinția Dlui André Lefèvre fost ministru de războiu — al 6-lea congres anual al Uniunii Naționale a ofițerilor de rezervă francezi.

La acest congres au participat 280 de asociațiuni, ai căror reprezentanți, repartizați în cinci comisii s'au ocupat de următoarele chestiuni :

1. Instrucția, școlile de perfecționare, stagiul și perioade de instrucție ;
2. Mobilizarea tehnică și industrială
3. Statut, avansare, comisiunile consultative, decorații, cercuri militare.
4. Chestiuni diverse.
5. Chestiuni privind ofițerii de rezervă din marină

Acastă Comisiuni au lucrat dimineața, iar după amiază a avut loc ședința plenară cu toți delegații și membrii sfatului național.

Duminică seara 25 Iulie a avut loc un mare banchet oficial prezidat de Mareșalul Foch, ca reprezentant al Ministerului de Războiu cu care ocaziune fostul comandant suprem al tuturor forțelor aliate a rostit o vorbire, pe care o reproducem în altă parte a bulet. nului nostru.

* * *

Atelierul de haine ofițerești din București, poate furniza și ofițerilor de rezervă, haine și efecte sau materiale ofițerești cu plată, jumătate din cost la darea comenzii și cealaltă jumătate la ridicare.

Camarazii, cari doresc să-și confecționeze haine militare solide, ieftine și frumoase, sau efecte și materiale ofițerești, se vor adresa acestei secțiuni.

* * *

Pensiunile deja constatate în virtutea legilor sau statutelor anterioare, se transmit la văduvă și minori în condițiunile prevăzute de noua lege generală de pensii, publicată în M. Of. No. 85 din 15 Aprilie 1925.

Prin această lege, cuantumul pentru urmași, s'a mărit ceva, însă prea puțin, față de vechea lege.

* * *

Pentru controlul tuturor ofițerilor de rezervă din întreaga țară, M. S. M. prin instrucțiunile date cercurilor de recrutare, a dispus facerea unui recensământ general, care a și avut loc în Martie a. c.

Ofițerii de rezervă sunt oatori ca în fiecare an, cel mai târziu până la 25 Martie să ia legătura cu corpurile cărora aparțin, comunicându-le la timp, domiciliul și cercul de recrutare pe raza căruia sunt stabiliți, iar acestuia, ultimul domiciliu. Cei înaintați de curând, vor executa aceste dispozițiuni, cel mai târziu în timp de 30 zile dela publicarea în M. Of. a decretului de înaintare în grad. Infracțiilor li se vor aplica art. 224 c. j. m. care-i pedepsește cu 15 zile până la 2 luni închisoare.

* * *

Se atrage atențiunea ofițerilor de rezervă din orice proveniență, asupra dispozițiunilor prevăzute în modificările art. 7 din legea asupra po-

ziției ofițerilor de rezervă, publicate în M. Of. No. 95 din 3 Mai 1925, referitor la îndatoririle lor de a raporta în scris, în luna Martie a fiecărui an, cercului de recrutare, adresa, și că are echipamentul complet.

* * *

Art. 35 din Legea asupra poziției ofițerilor, prevede că ofițerii de rezervă și cei din refragere, au dreptul a purta uniforma numai la solemnități, serbări și recepții, conform prescripțiilor regulamentare. Rugăm dar, ca ofițerii de rezervă și în refragere, să asiste la aceste serbări, purtând uniforma cu ordinele și decorațiile ce le posedă.

* * *

Apariția buletinului secției U. O. R. Bihor cere sacrificii foarte mari. Dăm mai jos lista persoanelor cari au binevoit a contribui la formarea fondului necesar tipăririi :

Pentru No. 1 :

Dnii Theo Papudoff	1000 Lei
„ Tarquinius Russu	500 „
„ Victor G. Cadere	500 „
„ Inginer I. Galeriu	500 „
„ Inginer I. Stoianovici	500 „
„ Prof. D. Mototolescu-Vădeni	500 „
„ R. Roman	200 „
„ Dr. N. Zigre	500 „
„ Dr. N. Mocan	500 „
„ M. Chioveanu	100 „

Pentru No. 2 :

„ Principele G. Ghika-Balc	1000 „
„ Banca Gen. a Țării Românești	500 „
„ Grosu	500 „
„ Inginer I. Stoianovici	200 „
„ Capitan Șimon	100 „

Comitetul aduce viile lui mulțumiri, persoanelor generoase de mai sus, și în vederea scopului urmărit nădăjduște că exemplul va fi imitat. Toate sumele ce se vor vărsa pentru fondul buletinului vor fi adresate Dnui R. Roman casier la Banca Națională.

* * *

Buletinul U. O. R. Secția Bihor se împarte gratuit membrilor Secției locale — precum și câte un exemplar celorlalte secții din țară — Fiindcă nu toate secțiile U. O. R. au binevoit a răspunde de primire, pentru No. 1. Comitetul Secției U. O. R. Bihor a hotărât a opri pe viitor trimiterea buletinului acelor, cari nici de astă dată nu ne vor confirma primirea. Solidaritatea morală, căci alt ceva nu cerem, ar trebui să fie lozincă tuturor secțiilor noastre. Deasemenea nu vom mai trimite buletinul acelor membri ai secției locale, cari nu și-au achitat cotizațiile pe 1926. — Vom publica și numele acelor cari sunt în întârziere.

* * *

Buletinul No. 1. și No. 2, al Secției Bihor se găsește de vânzare la D-l

Roman, Casierul secției, la Banca Națională, Suc. Oradea, în fiecare zi de lucru, dimineața.

* * *

Domnii membrii din comitet sunt rugați să verse casierului costul celor 10 exemplare buletine ce li s'au distribuit, cel mai târziu până la 15 Ianuarie 1927. Exemplarele nevândute până la acea dată vor fi restituite domnului casier Roman.

Până la data punerii sub tipar a prezentului buletin D-l. Prof. **Bogdan Ionescu** și **G. Lupancea** ne-au trimis costul celor 10 exemplare cari le fuseseră încredințate.

* * *

Se aduce la cunoștința camarazilor din Secția Biher. că începând din luna Ianuarie 1927 trebuie să se îngrijească de p'ata cotizațiunei de 120 lei pe 1927. Pentru a evita cheltueli de corespondență, deplasarea în-casatorului, e.c. camarazii sunt rugați a trece personal pela D-l Casier Roman să achite sumele datorate Uniunei.

PRIMITE LA REDACȚIE.

„Uniunea Noastră“ de Col. Linde. — „Publicatiunea No. 2“ a Secției U. O. R. Fălciu.

„Uniunea Of. Rez.“ Organul Secției U. O. R. Prahova.

REDACTOR RESPONSABIL: M. CHIOVEANU

Faceți-vă cumpărăturile de coloniale,
delicatese, ape minerale, vinuri, liqueu-
ruri și tot felul de conserve de pește
și verdețuri numai de la Firma

VIRGIL M. ANDRU

unde veți fi serviți prompt și conștiincios

Oradea, str. I. C. Brătianu (Fosta Szaniszló) 1.

PARFUMERIA

„CARMEN SYLVA“

Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 1.

Cereți marca Floreal a tuturor pro-
duselor de parfumi ca :

1. Apă de Colonie (vărsată) parfuma-
tă după dorință, cu preț
de la 140 lei până la 280 lei litrul.
2. Crema „Floreal“ pentru față
Borcanul... lei 20.—
3. Parfum „Floreal“ dgr. lei 30.—
4. Pastă de dinți „Floreal“
tubul... lei 15.—
5. Săpun de borax „Floreal“
bucata ... lei 15.—
6. Articole de igienă și de infru-
musețare pudră, farduri cosmetice
etc. se găsesc cu prețuri foarte
reduse.

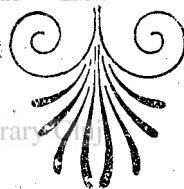
Vizitați și dați concurs unei firme
românești.

Luca P. Niculescu

SUCCESSORII

Bul. Regele Ferdinand 11.

Hot. Regina Maria fost Széchenyi.

Asortat cu toate articolele
de modă, vinde mai ieftin
ca ori și unde

DIRECȚIUNEA

IOAN GEORGESCU

primul atelier de croitorie modernă
executând prompt și conștiincios ori
ce lucrări de această branșă

Oradea, Bul. Reg. Ferdinand No. 11.

S'a deschis

noul garaj de automobile
MADARASI

în Oradea, Str. Dumitru Cantemir No. 22, unde servim benzină ușoară, diferite uleuri speciale, tavată, boxe goale la dispoziție, n tot timpul pentru automobile.

HATEGAN PETRU

barbier și frizer

roagă publicul românesc ca să-l sprijinească, obligându-se a servi prompt, făcând și avantajii cât este posibil

In curs de înființare atelier de coafură pentru
dame

Blv. Reg. Ferdinand No. 11.
ORADEA

„TUNELUL PALACE“

Restaurant Românesc
Piata Regina Maria

Cu de licioase fripturi la grătar și bufetul asortat zilnic — specialitatea acestui local — stă la dispoziția publicului până la ora de închidere a localurilor

Bere specială
Record

Ti-mișoreana și băuturile cele mai alese — satisface pretențiunile cele mai mari. :-:-

„Tunelul Palace“
sub Direcțiunea Nicolae Răuciu

CAFENEAUA

ELITE

Piața Regina Maria
cea mai cercetă cafenea din Oradea, servește cea mai renumită cafea cu lapte și cafea turcească, prăjituri beuturi de tot felul. Serviciu prompt. Publicul să delectează în permanență, vara cu muzică militară iar iarna la cea mai perfectă muzică națională din întreaga Românie „Banda Steffi“

Cântă cu cea mai mare măiestrie și însufleșir toate doinele, cântecele și dansurile naționale românești.

Cele mai ieftine medicamente,
instrumente medicale, obiecte de
cauciuc; parfumuri, apă de colonia
etc. se pot procura numai dela

FARCAS STEFAN

DROGHERIA „APOLLO“

Bul. Regele Ferdinand No. 7/b.
vis-à-vis de Cercul Militar-Civil

Intorcându-mă din călătoria
de studii în străinătate am
preluat atelierul fotografic
Jutka Nicolae. Păstrând
tradițiile artistice și concep-
ția modernă a atelierului,
am colăboratori și pe doi
distingși pictori de portrete
din Transilvania.

GHEORGHE MAIOR

atelier fotografic, »Fotoartistie«
Bul. Regele Ferdinand 12.

Prețurile mele sunt cele
mai convenabile!

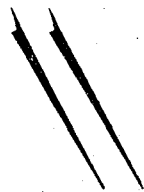
CAFENEAUA »PALACE«

Piața
Reg. Maria.

Cea mai elegantă
cafenea din România
frecventată de publicul
cel mai de elită, servește
prompt, cafea turcească,
cafea cu lapte, prăjituri,
bețuturi etc. Publicul se delec-
tează zilnic, cu cea mai bună
muzică a concertanților Frații
Bura cari au dat concert la băile
„Sovata“ înaintea Majestății
Sale REGINA MARIA.

RESTAURANTUL „PISICA ALBASTRĂ“

Oradea, Str. Șaguna 3
Bucătărie recunoscută
ca cea mai bună, vinuri
producție proprie ser-
viciu prompt și prețuri
ieftine, locul de întâlnire
al corpului ofițeresc.
Bucătărie românească specială.

Erata:

pag.	5 rândul	8 de jos în sus, în loc de:	<i>Sacu</i> se va citi <i>Secu</i>
"	9 "	4 " sus în jos "	" " " <i>și</i> " " " <i>și</i>
"	17 "	9 " " " " " " "	<i>Și</i> " " " <i>Ca</i>
"	24 "	20 " " " " " " "	<i>tre</i> " " " <i>trei</i>
"	30 "	11 de jos în sus, "	<i>ce</i> tre " " " <i>că</i> tră
			[<i>toate</i>
"	32 "	15 de sus în jos, "	<i>completal</i> se va citi:
			[<i>complect al</i>
"	34 "	19 " " " " " " "	<i>dupa</i> se va citi: <i>după</i>
"	35 "	12 de sus în jos, în loc de:	<i>Fiind</i> se va citi: <i>Domnul</i>
			[<i>Hèraud este</i>
"	36 "	12 de jos în sus, în loc de:	<i>perspectiva vremei</i>
			<i>cari, reduse de se va citi: cari</i>
			[<i>reduse de perspectiva vremei</i>
"	36 "	11 de jos în sus, în loc de:	<i>însă liniile mari</i> se
			[se va citi: <i>însă, că liniile mari</i>
"	36 "	2 de jos în sus, în loc de:	<i>Moldoveni</i> se va citi:
			[<i>Moldovei</i>
"	37 "	13 " " " " " " "	<i>Rezultatele</i> se va citi:
			[<i>Urmările</i>
"	38 "	11 de sus în jos, în loc de:	<i>după 1500</i> se va citi:
			[<i>după 1600</i>
"	38 "	16 de jos în sus, în loc de:	<i>ai noștri ultimul răs-</i>
			[<i>boiu</i> se va citi: <i>ai noștri din ultimul războiu</i>
"	55 "	4 de sus în jos, în loc de:	<i>bub</i> se va citi: <i>sub</i>
"	57 "	7 " " " " " " "	<i>d-l</i> se va citi: <i>D-nii:</i>

[Prof. Bogdan Ionescu, Lupancea Gh. și Stănescu V.

Tipografia și Libr. Românească
Oradea.

Prețul unui exemplar Lei 30.—